

4, 428
1

JUS standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

12

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

12

decembar

1973.

strana 355—398

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd

Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd

Cena pojedinom primerku din. 12. —
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu
slati neposredno na adresu prodavnice Jugo-
slovenskog zavoda za standardizaciju, Beo-
grad, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah.
br. 933 ili na evidentni račun 60805-845-614
Tel. 641-965

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—55/73—02 od 1. I 1973. godine ovo
izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

lovačka municija. Čaure za puške sačmarice. Ko-
mentar uz predlog za reviziju standarda JUS
H.D4.101.

(Slavoljub Đorđević dipl. ing.) 357

predlozi standarda za javnu diskusiju:

JUS H.D4.101 — Lovačka municija. Lo-
vačke čaure za puške sač-
marice 359

JUS Z.B1.010 — Lična zaštitna sredstva.
Sredstva za zaštitu or-
gana za disanje. Opšte
odredbe 365

anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz
oblasti:

— laboratorijskog stakla 378
— cinkovih ruda i koncentrata 378
— klanične industrije 379
— tekstilne industrije 379
— droga i lekova 380
— oblikovanja materijala i vrsta obrade .. 380
— kondenzatora za elektroniku 381
— označavanja kablova za telekomunikacije 382

ispravke, izmene i dopune 382

objavljeni jugoslovenski standardi 383

međunarodna standardizacija:

— primljena dokumentacija 387
— kalendar zasedanja 392
— informacije ISO 395

pregled primljenih važnijih inostranih
standarda 397

Standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

decembar

1973.

strana 355—368

Svim svojim saradnicima

srećnu Novu 1974. godinu želi

Jugoslovenski zavod za standardizaciju

357	pregled primjenih važnijih inostranih standarda
357	— informacije ISO
357	— kalendar zasjedanja
357	— primjena dokumentacije
357	— međunarodna standardizacija
358	— opjavijeni jugoslovenski standardi
358	— ispravke, izmene i dopune
358	— organizacija radova za telekomunikacije
358	— kondenzatori za elektroniku
358	— oblikovanje materijala i vrsta opreme
358	— guma i ležnje
358	— tekstilna industrija
359	— kliničke industrije
359	— energija voda i konverzija
358	— laboratorijskog stakla

Izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda, pr. 413-2517-03 od 1. 1 1973. godine ovo Akrom Republičkog sekretarijata za kulturu SRJ

Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.
Beogradski izdavačko-grafički zavod

ŠTAMPA:

Tel. 641-962
br. 933 ili na evidentni račun 00802-842-614
grad, ul. Kneza Miloša br. 16, post. jbr.
slovenskog zavoda za standardizaciju, Beo-
slati neposredno na adresu prodavnice Jugo-
Godišnja preplata din. 1200 — Preplatu
Cena pojedinačnog primerka din. 120 —

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKEG
ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd

TEHNIČKI UREDNIK
Dragutin MILOŠEVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

translativ TEŠIĆ, Olga VELLANOVIĆ

klara MATIĆ, Srđeljub STOKOVIĆ

EDUKACIONI ODBOR

lišan KRALJNOVIĆ, dipl. ing.

— F. 933

beograd 634-322

ugoslovenski zavod za standardizaciju,

SDAVAO

lovačka municija. čaure za puške sačmarice

komentar uz predlog za reviziju standarda JUS H.D4. 101

Slavoljub Đorđević, dipl. ing.

Stručna komisija Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, odgovorna za izradu i donošenje jugoslovenskih standarda iz oblasti lovačke municije i njenih delova, ovih dana nastavlja rad na reviziji postojećih važećih nacionalnih standarda iz ove oblasti.

Prvi standard JUS H.D4.101 — Lovачke čaure za puške sačmarice — već je podvrgnut reviziji, pa se ovom prilikom donosi predlog njegovog novog teksta koji je prema predlogu Zavoda za ispitivanje i žigosanje vatrenog oružja i municije iz Kragujevca usklađen sa zahtevima CPI — Brijelske konvencije, čiji je član nedavno postala i Jugoslavija.

Uz predlog teksta za reviziju napred navedenog standarda daje se kratka informacija o standardizaciji u nas u oblasti lovačke municije i njenih delova.

Iako se složeni tehnološko-ekonomski problemi proizvodnje, kontrole kvaliteta i prometa lovačke municije i njenih delova u našoj zemlji ocenjuju sa merodavnijih mesta na drugi način, ovaj napis ima za cilj da ukratko informiše o dosadašnjem radu i rezultatima postignutim na polju standardizacije isključivo u oblasti lovačke municije, isključujući sve druge oblasti koje se odnose na proizvodnju, kontrolu kvaliteta ili promet eksploziva ili eksplozivnih materija.

Proizvodnja i kontrola kvaliteta lovačke municije i njenih delova odvijala se kod nas tek poslednjih desetak godina uz intenzivnije korišćenje nacionalnih standarda ili standarda drugih zemalja.

Međutim, može se slobodno reći da je u oblasti proizvodnje i kontrole lovačke municije i u nas i u svetu standardizacija prodirala onakvom brzinom kakvom su se eliminisala shvatanja o poluvojnom karakteru te proizvodnje. Drugim rečima, u oblasti lovačke municije standardizacijom su se obuhvatala samo ona područja koja su se, po mišljenju merodavnih, u svakoj zemlji mogla svrstati u red samo tzv. »nekonspirativnih« tehnološko-ekonomskih proizvodnih područja. Ovaj momenat, kao i nedostatak inicijativa i zahteva koji bi odražavali opšte nacionalne interese i mogućnosti u vezi sa proizvodnjom i kontrolom kvali-

teta takve oblasti kao što je lovačka municija prolongirali su prodiranje standardizacije za skoro dvadeset godina posle rata. Ovo je svakako imalo štetne posledice na proizvodnu tradiciju naše zemlje u ovoj oblasti, a s obzirom na pozicije koje su se ranije mogle osvojiti na svetskom tržištu lovačke municije, predstavlja zakašnjenje za ravnopravno uklapanje u međunarodnu podelu rada.

Tek 1964. godine Glavni lovački savez Jugoslavije i to zahvaljujući jednom velikom lovcu entuzijasti, Ljubiši Ivkoviću, zajedno sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju, šire inicira izradu jugoslovenskih nacionalnih standarda iz oblasti lovačke municije i njenih delova. Pre nego što se pristupilo izradi prvih nacрта predloga standarda, još jednom su proverene proizvodne mogućnosti nekoliko eminentnih naših preduzeća proizvođača kao što su: KRUŠIK, Valjevo, KAMNIK, Kamnik, PRVI PARTIZAN, Titovo Užice, CRVENA ZASTAVA, Kragujevac, PUŠKARNA, Kranj, POBEDA, Goražde, MILAN BLAGOJEVIĆ, Lučani, TOVARNA SVINCA, Mežice. Od predstavnika-stručnjaka navedenih preduzeća formirana je Stručna komisija Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju za izradu i donošenje jugoslovenskih standarda u oblasti lovačke municije. Komisija je odmah započela sa radom, pa su u periodu od njenog osnivanja do danas doneseni sledeći jugoslovenski standardi:

- JUS H.D4.055 / 1965 — Kapsle za municiju za lovačke puške sačmarice
- JUS H.D4.101 / 1965 — Lovачke čaure za puške sačmarice
- JUS H.D4.102 / 1965 — Lovачka sačma za lovačku municiju
- JUS H.D4.103 / 1965 — Čepovi i poklopci za lovačku municiju za puške sačmarice
- JUS H.D4.110 / 1965 — Gotova municija za lovačke puške sačmarice
- JUS H.D4.056 / 1967 — Kapsle za municiju za lovačke puške sa žlebljenim cevima
- JUS H.D3.047 / 1968 — Bezdimni lovački barut za puške sačmarice

JUS H.D8.030 / 1968 — Ispitivanje bezdimnog lovačkog baruta. Određivanje stabilnosti sadržaja azotmonoksida i sadržaja azota

JUS H.D3.045 / 1963 — Crni lovački barut

JUS K.P2.050 / 1969 — Lovačka puška sačmarica

JUS K.P2.051 / 1969 — Lovački karabini

Mali broj nacionalnih standarda iz oblasti lovačke municije mogao bi stvoriti utisak da su mogućnosti standardizacije u toj oblasti nedovoljno iskorišćene i da se tehnološko-ekonomski uslovi za proizvodnju sporo i neadekvatno afirmišu. Šire prodiranje standardizacije u oblast lovačke municije i dalje će, međutim, zavisiti od stručnih i praktičnih informacija o tome šta je na međunarodnom planu u toj oblasti standardizovano.

Može se slobodno tvrditi da je u svetu samo manji broj zemalja svojim nacionalnim standardima obuhvatio oblast lovačke municije i njenih delova. U Evropi to su do danas učinile samo Čehoslovačka i SSSR. No, ni te zemlje po broju donesenih standarda nisu na ovom polju dospele mnogo dalje od nas. Svi se međutim, očigledno, koriste mnogobrojnim internim propisima, pravilnicima, tehničkim uslovima i drugom dokumentacijom koja se ne publikuje u formi opšte važećih nacionalnih standarda. Korišćenje takve dokumentacije otežano je i iz mnogih drugih razloga, pa je zbog toga i izrada i donošenje nacionalnih standarda u ovoj oblasti sporije. Domaća iskustva u proizvodnji i kontroli kvaliteta lovačke municije su značajna ali su, nedovoljna za donošenje takvih tehničkih propisa kakvi su nacionalni standardi.

Dragocenu pomoć u radu na donošenju nacionalnih standarda u oblasti lovačke municije i njenih delova mogle bi da pruže međunarodne preporuke,

no Međunarodna organizacija za standardizaciju ISO još nije osnovala svoj tehnički komitet koji bi se bavio problemima standardizacije u toj oblasti.

S obzirom na ovakve okolnosti i buduće inicijative koje bi se u okviru Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju pokretale u vezi sa izradom i donošenjem jugoslovenskih standarda iz oblasti lovačke municije, moraju se oslanjati više na ona područja koja su indirektno povezana sa proizvodnjom, i za koja se, putem međunarodne razmene informacija najlakše može doći do dokumentacije. Postoje realne mogućnosti za donošenje nacionalnih standarda koji bi obuhvatili sledeća područja:

- Terminologija u oblasti kontrole kvaliteta, proizvodnje i prometa lovačke municije i njenih delova
- Klasifikacija sirovina, polusirovina i pomoćnih sirovina za proizvodnju lovačke municije i njenih delova
- Klasifikacija gotovih proizvoda iz oblasti lovačke municije
- Klasifikacija baruta
- Označavanje, skladištenje i čuvanje lovačke municije uopšte

Poseban zadatak koji stručna komisija mora stalno da rešava u skladu sa savremenim zahtevima, predstavlja revizija postojećih nacionalnih standarda, njihovo osavremenjivanje i usklađivanje sa zahtevima međunarodnih konvencija, u prvom redu sa Briselskom konvencijom, pošto je o nedavno Jugoslavija postala njen član.

Na kraju ove kratke informacije još jedanput treba ukazati na značaj i obim primene standarda u oblasti lovačke municije i njenih delova, kako ne bi bile ignorisane želje i zahtevi sve većeg broja korisnika, kojih prema nezvaničnim podacima danas u našoj zemlji ima preko 250.000.

predlozi standarda za javnu diskusiju

DK 621.643.29:678.742.2:628.1

Predlog standarda
br. 10813

Lovačka municija
LOVAČKE ČAURE ZA PUŠKE SAČMARICE

J U S
H. D4. 101
1973

Cartridge cases for shotgun cartridges

Ovaj standard nastao je revizijom standarda JUS H.D4.101 izdatog 1965. godine.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik, mere, označavanje i metode proveravanja kvaliteta lovačkih čaura koje čine sastavni deo municije za lovačke puške sačmarice.

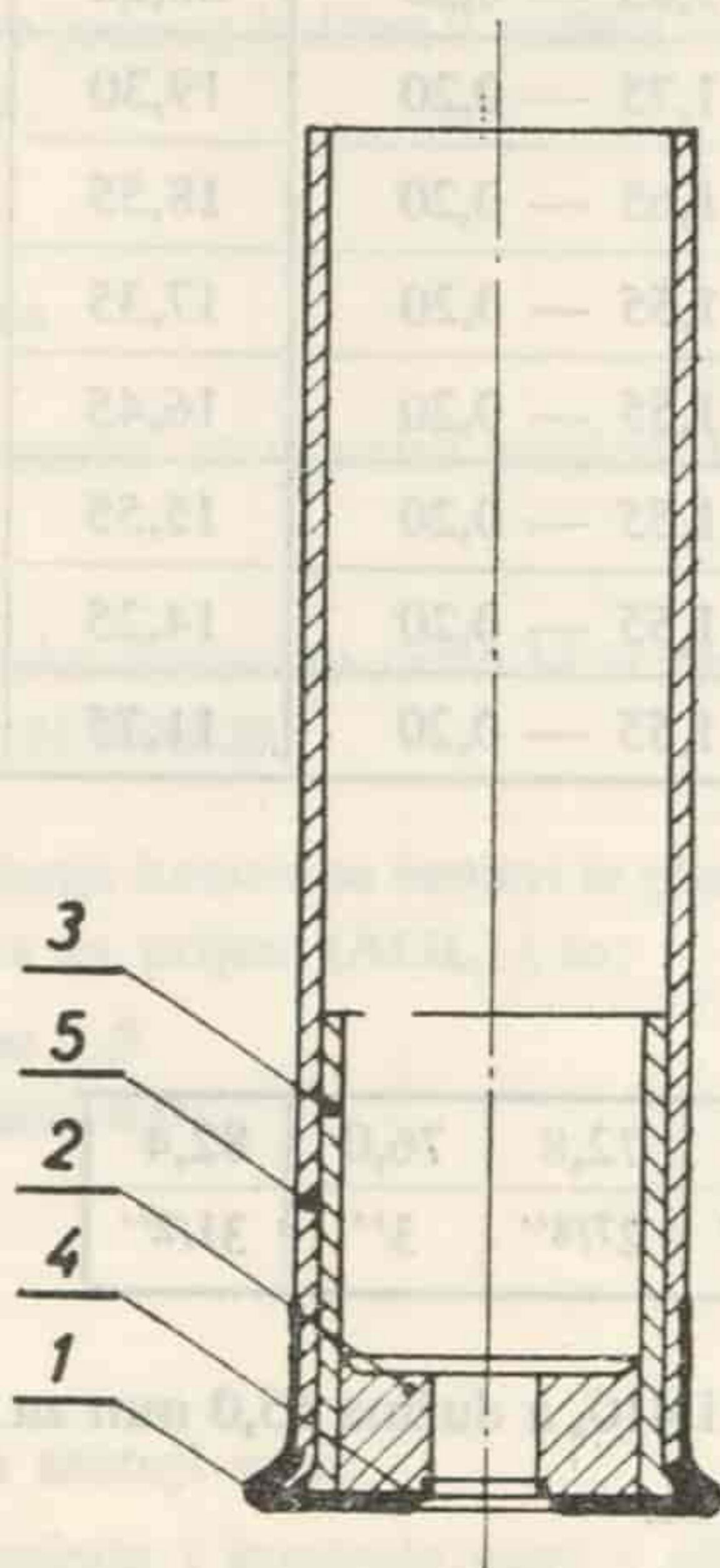
2 Tipovi lovačkih čaura

Lovačke čaure za puške sačmarice (u daljem tekstu »čaura«) dele se na dva tipa:

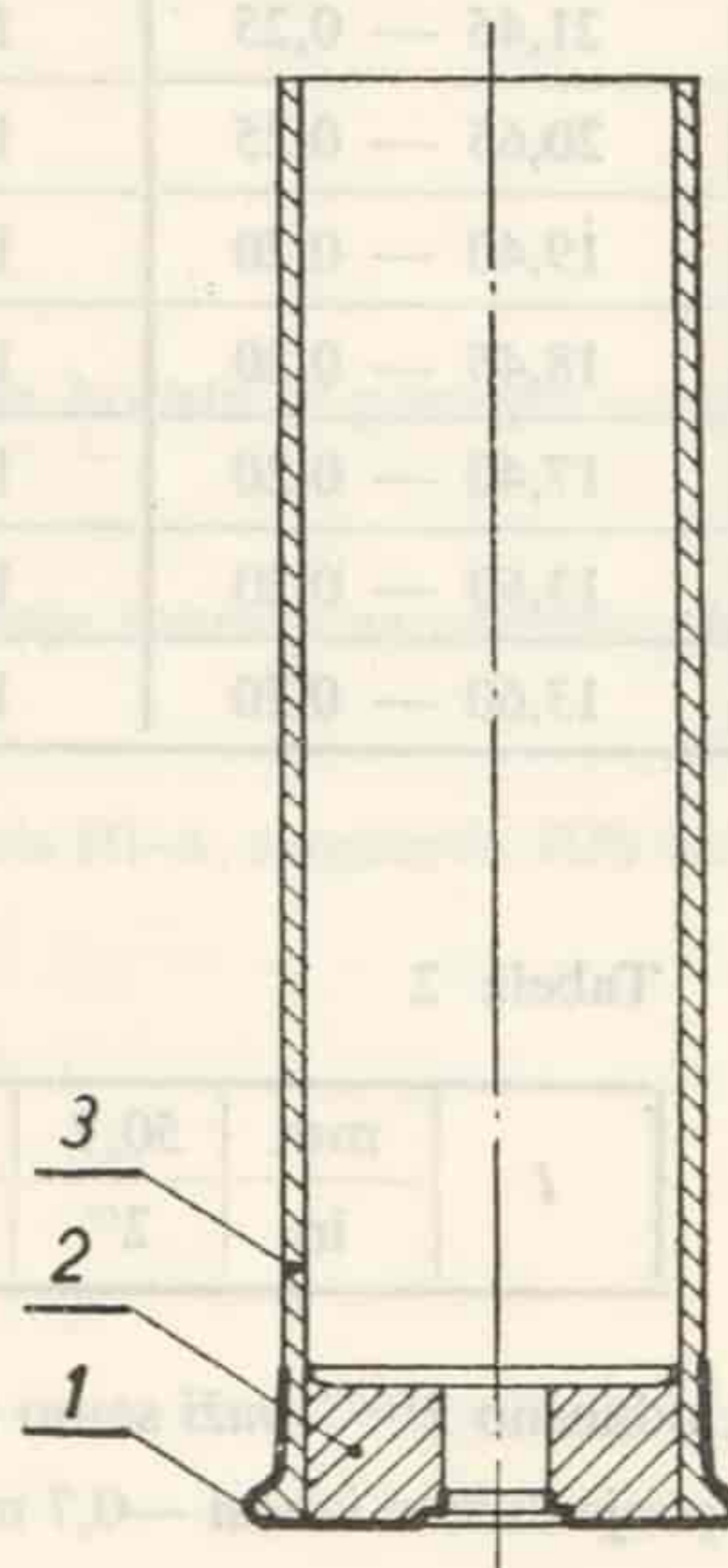
- A — čaure za bezdimni lovački barut, sl. 1
- B — čaure za crni lovački barut, sl. 2

Oba tipa čaura izrađuju se obično u sledećim kalibrima: 10, 12, 14, 16, 20 i 24. Na poseban zahtev mogu se izrađivati i čaure drugih kalibara.

3 Oblik i mere

Slika 1

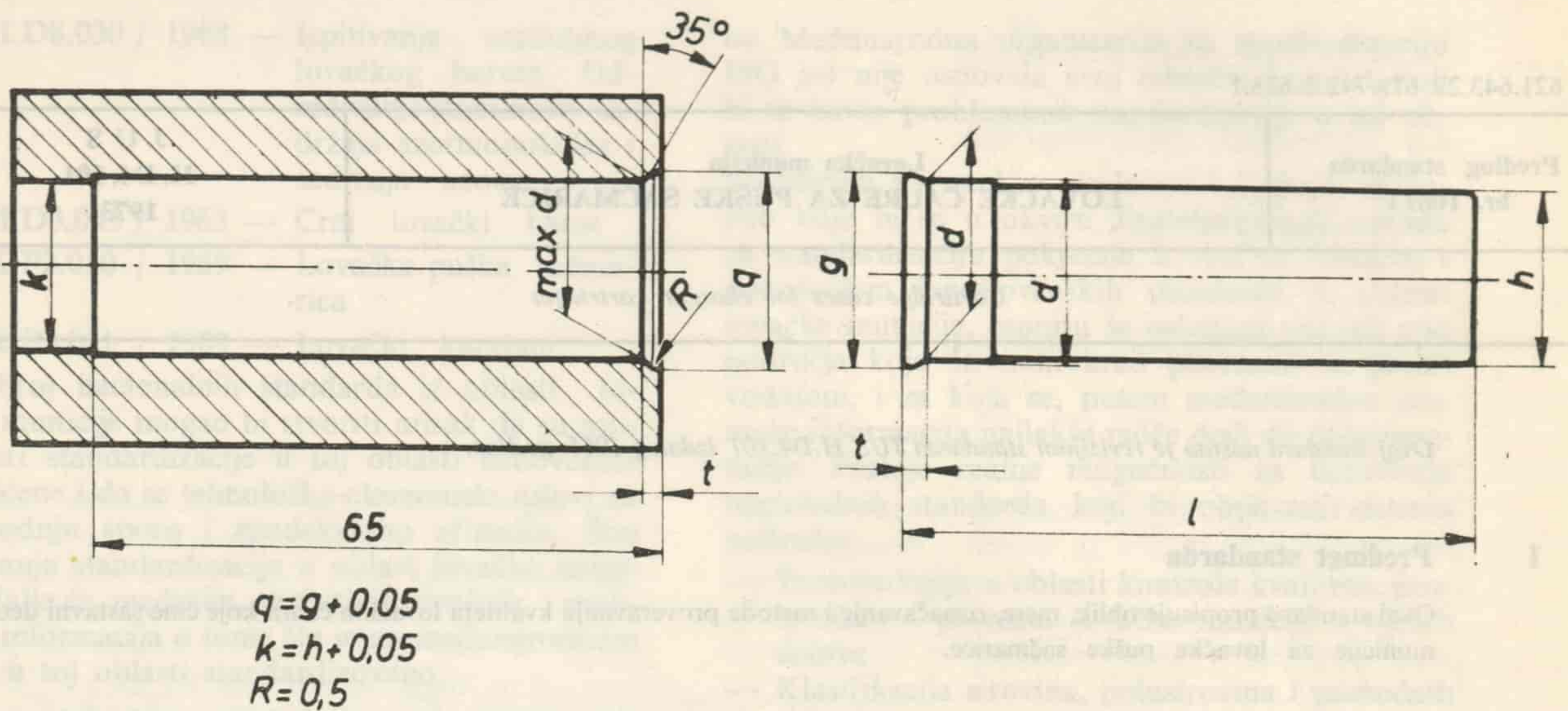
Slika 2

- 1 — kapa
- 2 — unutrašnje dno (presovani čep)
- 3 — komora za barut (unutrašnji uložak)
- 4 — uložak za ojačanje dna
- 5 — tuljak (kartonski deo)

- 1 — kapa
- 2 — unutrašnje dno (presovani čep)
- 3 — tuljak (kartonski deo)

Oblik i mere čaura dati su na slikama 1, 2 i 3 i u tabelama 1 i 2.

Ostale mere moraju biti u skladu sa jugoslovenskim standardima za barut kapisle, olovnu sačmu, čepove i poklopce.

Slika 3

Tabela 1

kalibar	g dozvoljeno odstupanje	d dozvoljeno odstupanje	t dozvoljeno odstupanje	h dozvoljeno odstupanje
10	23,65 — 0,25	21,70 — 0,5	1,90 — 0,25	21,30 — 0,25
12	22,45 — 0,25	20,60 — 0,15	1,85 — 0,25	20,20 — 0,25
14	21,45 — 0,25	19,65 — 0,15	1,75 — 0,20	19,30 — 0,25
16	20,65 — 0,25	18,90 — 0,15	1,65 — 0,20	18,55 — 0,25
20	19,40 — 0,20	17,70 — 0,15	1,55 — 0,20	17,35 — 0,25
24	18,45 — 0,20	16,75 — 0,10	1,55 — 0,20	16,45 — 0,25
28	17,40 — 0,20	15,85 — 0,10	1,55 — 0,20	15,55 — 0,25
32	13,60 — 0,20	14,55 — 0,10	1,55 — 0,20	14,25 — 0,25
410	13,60 — 0,20	12,00 — 0,10	1,55 — 0,20	11,75 — 0,20

Tabela 2

l	mm	50,7	63,5	65,0	69,8	72,8	76,0	82,4
	in	2''	2 1/2''		2 3/4''	2 7/8''	3''	3 1/2''

Dužina 63,5 mm, odnosno 2 1/2'' važi samo za čaure kalibara 24 i 410, a dužina 65,0 mm za čaure kalibara 10 i 20. Dozvoljeno odstupanje dužine iznosi —0,7 mm, odnosno —0,025 in.

4 Tehnički uslovi

- 4.1 Kape čaura izrađuju se od mesinganog lima prema JUS C.D4.520 ili mesinga sa većim sadržajem bakra ili od čeličnog lima prema JUS C.B3.521 i JUS C.B4.016, zaštićenog protiv korozije galvanizacijom ili drugim odgovarajućim načinom zaštite. Debljina lima treba da iznosi $0,3 \pm 8,03$ mm.

- 4.2 Unutrašnje dno čaure izrađuje se od papira, presovanjem pod pritiskom, ili drugog materijala koji ispunjava zahteve predviđene ovim standardom.
- 4.3 Gornja površina unutrašnjeg dna može, po posebnom zahtevu kupca, imati i oblike koji se razlikuju od oblika prikazanih na sl. 1 i 2, pod uslovom da se sa takvim dnom u gotovoj municiji postižu balističke osobine propisane u standardu JUS H.D4.110.
- 4.4 Komora za barut izrađuje se od slojevitog natron-papira, ili drugog pogodnog materijala, slepljenog kazeinskim lepkom prema JUS H.K1.045 ili kojim drugim odgovarajućim lepkom. Čaura može biti i bez komore za barut, ali mora da zadovolji sve zahteve predviđene za čauru sa komorom za barut.
- 4.5 Visina komore za barut određena je za svaki kalibar posebno zapreminskom masom baruta i srednjom masom propisanog punjenja. Srednja masa punjenja je aritmetička sredina vrednosti između zimskog i letnjeg punjenja. Visina komore i srednja masa punjenja zavise od tipa baruta.
- 4.6 Uložak za ojačanje dna, koji se stavlja između kape i unutrašnjeg dna u čaurama za bezdimni lovački barut, izrađuje se od čeličnog lima debljine 0,15 mm. Čaura može biti i bez ovog uložka, s tim da zadovolji zahteve predviđene ovim standardom.
- 4.7 Tuljak čaure izrađuje se od natron-papira koji mora ispuniti uslove za gotovu čauru. Ukoliko se tuljak ili cela čaura izrađuju od drugih materijala (plastičnih masa, metala i dr.), ovi materijali moraju u svemu zadovoljiti odredbe ovog standarda.
Tuljci izrađeni od napred navedenih materijala moraju se dobro pupčiti (ne smeju se deformisati ni lomiti), povijati (slojevi se ne smeju odlepljivati) i izdržati propisane pritiske.
- 4.8 Svi sastavni delovi čaure moraju biti tako spojeni da sačinjavaju čvrstu celinu.

5 Proveravanje kvaliteta

5.1 Serija i veličina serije

Serija je propisana količina čaura za prijem i isporuku. Serija ne sme biti veća od 100.000 čaura. Jednu seriju čaura sačinjavaju čaure jednog kalibra i dužine, istog oblika barutne komore, načinjenih od istog materijala i namenjenih istoj vrsti baruta.

5.2 Uzimanje uzoraka

- 5.21 Za izdvajanje uzoraka za vizuelni pregled, kontrolu mera i oblika koriste se postupci i tabele propisani u standardu JUS N.N0.029.
- 5.22 Za veličinu uzoraka koristi se slovo M iz plana dvostrukog uzimanja uzoraka za normalno kontrolisanje, tabela III-A, standarda JUS N.N0.029.
- 5.23 Za prijem i odbijanje koriste se brojevi iz plana kontrolisanja (tabela III-A, standarda JUS N.N0.029) za sledeći prihvatljiv nivo kvaliteta za prijem (AGL) i to:
- za veće mane 1,5
 - za manje mane 4,0

5.3 Ispitivanje

5.31 Ispitivanje čaura sastoji se iz

- vizuelnog pregleda i kontrole mera i oblika,
- ispitivanja sa povećanim pritiskom barutnih gasova (tormentacija)
- hemijske analize.

5.32 Mane koje se mogu otkriti pri vizuelnom pregledu i pri kontroli mera i oblika, navedene su u tabeli 3.

Tabela 3

Redni broj	Naziv mane	karakter mane	
		veća	manja
1	korodirana kapa	×	
2	prljava čaura (masnoća, lepak i dr.)		×
3	nedostatak galvanske prevlake na kapi	×	
4	risevi od alata na kapi		×
5	neravno odsečena kapa		×
6	pukotine na kapi	×	
7	nedostatak ili nečitljivost napisa na dancetu čaure		×
8	pukotina na tuljku	×	
9	razlepljenost slojeva natron-papira	×	
10	tuljak se okreće u kapi		×
11	neravno odsečen tuljak	×	
12	koso odsečena ili zgužvana komora za barut	×	
13	povijen papir na ustima	×	
14	udubljeno ili ispupčeno dance čaure	×	
15	nedostatak ili nečitljivost napisa na tuljku		×
16	prečnik oboda kape iznad najviše ili ispod najmanje dozvoljenog	×	
17	spoljašnji prečnik kape (npr. dnu) iznad najviše ili ispod najmanje dozvoljenog	×	
18	spoljašnji prečnik čaure iznad najviše dozvoljenog	×	
19	spoljašnji prečnik čaure ispod najmanje dozvoljenog		×
20	spoljašnji prečnik kape (pri vrhu)		×
21	unutrašnji prečnik čaure iznad najviše ili ispod najmanje dozvoljenog		×
22	visina oboda kape iznad najviše ili ispod najmanje dozvoljene	×	
23	dužina čaure iznad najviše dozvoljene	×	
24	dužina čaure ispod najmanje dozvoljene		×
25	visina komore iznad najviše ili ispod najmanje dozvoljene		×
26	prečnik ležišta za kapislu iznad najviše dozvoljenog	×	
27	prečnik ležišta za kapislu ispod najmanje dozvoljenog		×
28	nepравilan profil čaure	×	

5.33 Proveravanje čaura povećanim pritiskom barutnih gasova (tormentacija)

Od 25 uzetih patrona, 10 moraju izdržati pritiske koji ne smeju biti manji od

600 kp/cm², za kalibar 12

650 kp/cm², za kalibar 16

700 kp/cm², za kalibar 20

za patrone punjene bezdimnim lovačkim barutom, i 450 kp/cm² za čaure punjene crnim lovačkim barutom.

Razlika između najvećeg i najmanjeg pritiska u grupi ne sme preći 25%.

Postupak ispitivanja pritiska propisan je u standardu JUS H.D4.101. Patrone pripremljene za ispitivanje moraju se ispuccavati iz ispravne puške čija komora za metak mora da odgovara zahtevima postavljenim u tabeli 1, tačke 3.4 standarda JUS K.P2.050 — Lovačka puška sačmarica.

Pri proveru čaura povećanim pritiskom barutnih gasova (tormentacijom) ne dozvoljavaju se sledeći nedostaci:

- laganje kapisle zbog greške čaure,
- prskanje kape, delimično ili potpuno, kružno ili uzdužno,

- prskanje tuljka, delimično ili potpuno, kružno ili uzdužno,
- okretanje tuljka u kapi ili odvajanje tuljka od kape,
- prodor gasova oko kapisle,
- prodor gasova između kape i tuljka.

Dozvoljava se 4% čaura sa manama.

5.34 Unutrašnje naprezanje mesinganih kapa—proveravanje sublimatskom probom.

Čaure koje imaju kape izrađene od mesinganog lima prema standardu JUS C.D4.520, ili mesinga sa većim sadržajem bakra, obavezno se podvrgavaju ispitivanju, tako što se mesingane kape potapaju u 5%-ni rastvor merkurinitrata. Priprema 5%-nog rastvora merkurinitrata ($\text{Hg}/\text{NO}_3)_2$ izvodi se na sledeći način:

u 8 ml koncentrisane azotne kiseline rastvori se 13,345 g merkurioksida (HgO , p.a.). Kad se merkurioksid potpuno rastvori, rastvor se neutrališe koncentrisanim rastvorom kalijumhidroksida (KOH) uz lakmus-papir, a zatim razredi destilisanom vodom na 400 g.

U pripremljeni rastvor merkurinitrata uroni se 10 čaura, tako da nivo rastvora dođe do 1 mm ispod gornje ivice mesingane kape.

Čaure se ostave 10 min u rastvoru na temperaturi 15 do 20 °C, a posle toga se izvuku iz rastvora, operu destilisanom vodom i osuše.

Vizuelnom kontrolom proverava se da li su se na mesinganim kapama pojavile pukotine.

Nije dozvoljena pojava pukotina na kapama.

5.35 Pre početka ispitivanja proizvođač stavlja na uvid organu koji vrši ispitivanja čaura ateste o izvršenim ispitivanjima materijala za svaku šaržu posebno.

Atesti čine sastavni deo dokumentacije o prijemu.

5.36 Ako ispitivanja izvršena prema čl. 5.33 ne zadovolje zahteve pri prvom opitu, ispitivanja se ponavljaju sa dvostruko većim brojem čaura. Ako rezultati ispitivanja ne zadovolje i posle ponovljenih opita, serija ispitivanih čaura se definitivno odbija i vraća proizvođaču.

6 Označavanje

6.1 U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, čaure po standardu označavaju se oznakom:

Čaura X Y JUS H.D4.101

gde je:

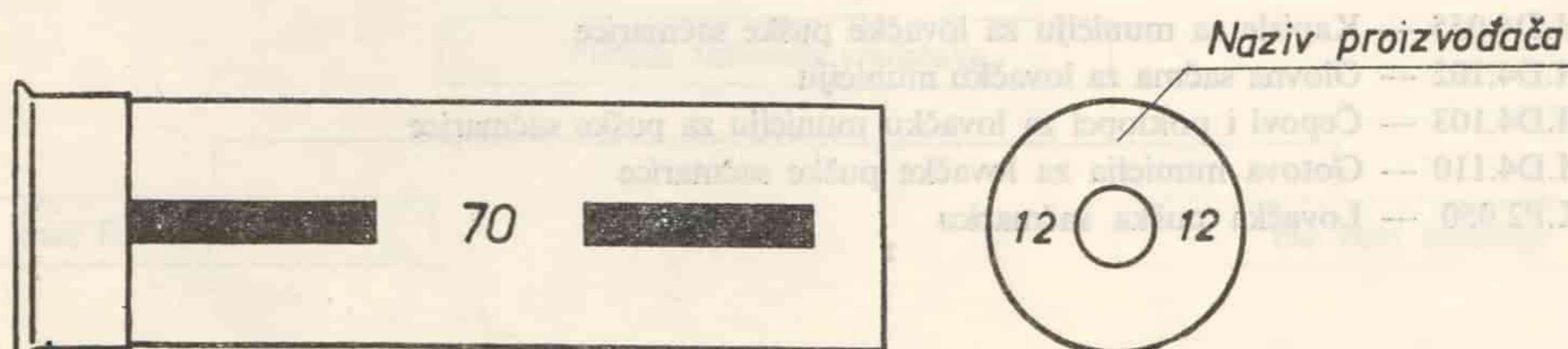
X — tip čaure prema tač. 2,

Y — kalibar

Primer: Čaura za bezdimni lovački barut, kalibra 12, označava se:

Čaura A 12 JUS H.D4.101

6.2 Na tuljku čaura mora se sa spoljašnje strane, po dužini, naneti drugom bojom traka širine 3 mm, sa prekidom na sredini za broj koji označava dužinu čaure, kako je to prikazano na slici 4. Visina cifara treba da iznosi najmanje 3 mm. Boja trake mora se razlikovati od boje tuljka.

Slika 4

6.3 Čaure dužine 65 mm ne označavaju se na tuljku.

6.4 Na kapi čaura moraju se na dancetu utisnuti sledeće oznake:

- naziv ili znak proizvođača,
- kalibar, kako je prikazano na sl. 4 za čaure kalibra 12.

Visina cifara, odnosno slova, treba da iznosi najmanje 2 mm.

7 Pakovanje

7.1 Čaure se pakuju u kartonske kutije u količini od 10, 20, 25, 50 ili 100 komada

Na svakoj kutiji moraju biti sledeći podaci:

- naziv ili znak proizvođača,
- naziv proizvoda (npr. lovačke čaure za bezdimni barut, nekapislrane),
- kalibar i dužina čaura
- godina izrade i broj serije (npr. 7301)
- žig organa tehničke kontrole proizvođača
- oznaka JUS H.D4.101.

Navedene oznake mogu biti štampane direktno na kutiju (mikropakovanje) ili štampane na etiketi koja se zatim lepi na kutiju. Na svako mikro-pakovanje stavlja se nalepnica sa nazivom ili znakom proizvođača, tako da se onemogućuje otvaranje kutije bez oštećenja nalepnice. Na kutiji mora biti ostavljeno mesto i za nalepnicu predviđenu Zakonom o ispitivanju i žigosanju, odnosno obeležavanju ručnog vatrenog oružja i municije.

7.2 Kutije »mikro-pakovanja« pakuju se u sanduke ili veće kutije od lepenke u količini od 1000, 2000 ili 5000 čaura.

Na svakom sanduku ili kutiji od lepenke moraju se nalaziti sledeće oznake:

- naziv ili znak proizvođača,
- naziv proizvoda (npr. lovačke čaure za bezdimni lovački barut ili crni lovački barut, kapislrane ili nekapislrane),
- kalibar i dužina čaure
- godina proizvodnje i serija (np. 7301).
- žig tehničke kontrole proizvođača,
- oznaka »čauša«, ukoliko su čaure kapislrane,

Sve oznake na sanduku ili kutije nanose se crnom bojom koja se ne skida.

Na sanduku ili kutiji od lepenke mora biti ostavljeno mesto i za nalepnicu predviđenu Zakonom o ispitivanju i žigosanju, odnosno, obeležavanju ručnog vatrenog oružja i municije.

8 Transportovanje, smeštaj i čuvanje

8.1 Sanduci ili kutije sa čaurama transportuju se u pokrivenim železničkim vagonima, kamionima ili u kojem drugom pokrivenom transportnom sredstvu. Ako su čaure kapislrane transport se obavlja po važećim propisima za transport eksplozivnih materija.

8.2 Čaure, bilo da su sa kapislama ili bez njih, moraju se smeštati ili čuvati u suvim provetrenim prostorijama u kojima prosečna vlažnost vazduha sme da iznosi najviše +35 °C.

8.3 Proizvođač čaura ne snosi odgovornost ako je kupac skladištio i čuvao čaure na način koji nije u skladu sa tačkom 8.2.

Veza sa drugim standardima

- JUS H.D3.045 — Crni lovački barut
- JUS H.D3.047 — Bezdimni lovački barut
- JUS H.D4.055 — Kapisle za municiju za lovačke puške sačmarice
- JUS H.D4.102 — Olovna sačma za lovačku municiju
- JUS H.D4.103 — Čepovi i poklopci za lovačku municiju za puške sačmarice
- JUS H.D4.110 — Gotova municija za lovačke puške sačmarice
- JUS K.P2.050 — Lovačka puška sačmarica

Predlog standarda
br. 10814

Lična zaštitna sredstva
SREDSTVA ZA ZAŠTITU ORGANA ZA DISANJE
Opšte odredbe

JUS
Z. B1. 010
1973

Safety standards. Breathing protective equipments. General requirements

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. godine.

1 Predmet standarda

Ovaj standard obuhvata sredstva za zaštitu organa za disanje u zavisnosti od vrste zagađivača, podelu i način zaštite, kao i primenu pojedinih sredstava.

2 Vrste zagađivača

2.1 Zagađivači vazduha se mogu javiti kao:

- gasovi i pare,
- aerosoli (čvrsti, tečni i lebdeća prašina) i
- smanjenje kiseonika ispod donje granice neophodne za obavljanje fizioloških funkcija organizma.

2.2 Kao poseban vid zagađenja vazduha javlja se istovremeno zagađivanje gasovima i aerosolima.

3 Podela zaštitnih sredstava

3.1 Osnovna podela

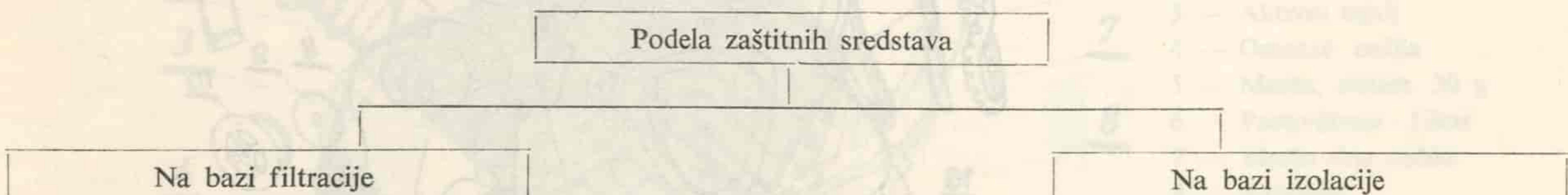
3.11 Podela prema vrsti zagađivača

Prema vrsti zagađivača zaštitna sredstva se dele na:

- zaštitnu masku sa cedilom za prečišćavanje vazduha za zaštitu od gasova i para,
- respiratore za prečišćavanje vazduha od aerosola, za zaštitu od aerosola,
- izolacioni aparati za slučaj nedostatka kiseonika.

3.12 Podela prema načinu delovanja

3.121 Zavisno od načina delovanja lična zaštitna sredstva dele se u dve osnovne grupe

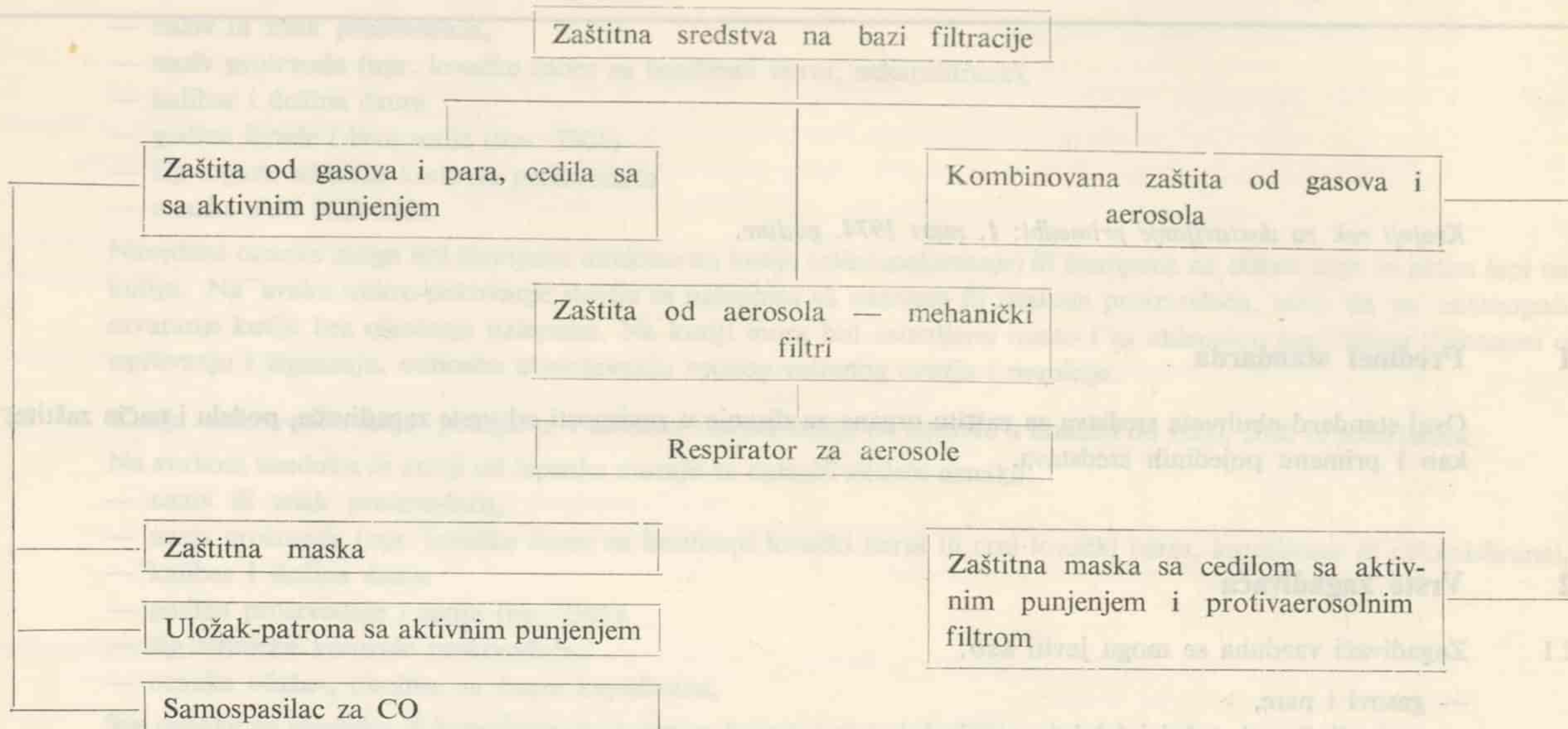

3.122 Zaštitna maska za prečišćavanje udahnutog vazduha od gasova i para, kao i respirator za prečišćavanje udahnutog vazduha od aerosola, prečišćavaju vazduh iz neposredne okoline u kojoj se nalazi korisnik zaštitnog sredstva, pa kao takva čine osnovnu grupu sredstava na bazi filtracije.

3.123 Za slučaj smanjenja koncentracije kiseonika ispod minimalno dozvoljene granice koriste se aparati, koji korisnika zaštitnog sredstva snabdevaju čistim vazduhom, nezavisno od okoline. Ova sredstva čine drugu veliku grupu ličnih zaštitnih sredstava na bazi izolacije.

3.2 Zaštitna sredstva na bazi filtracije

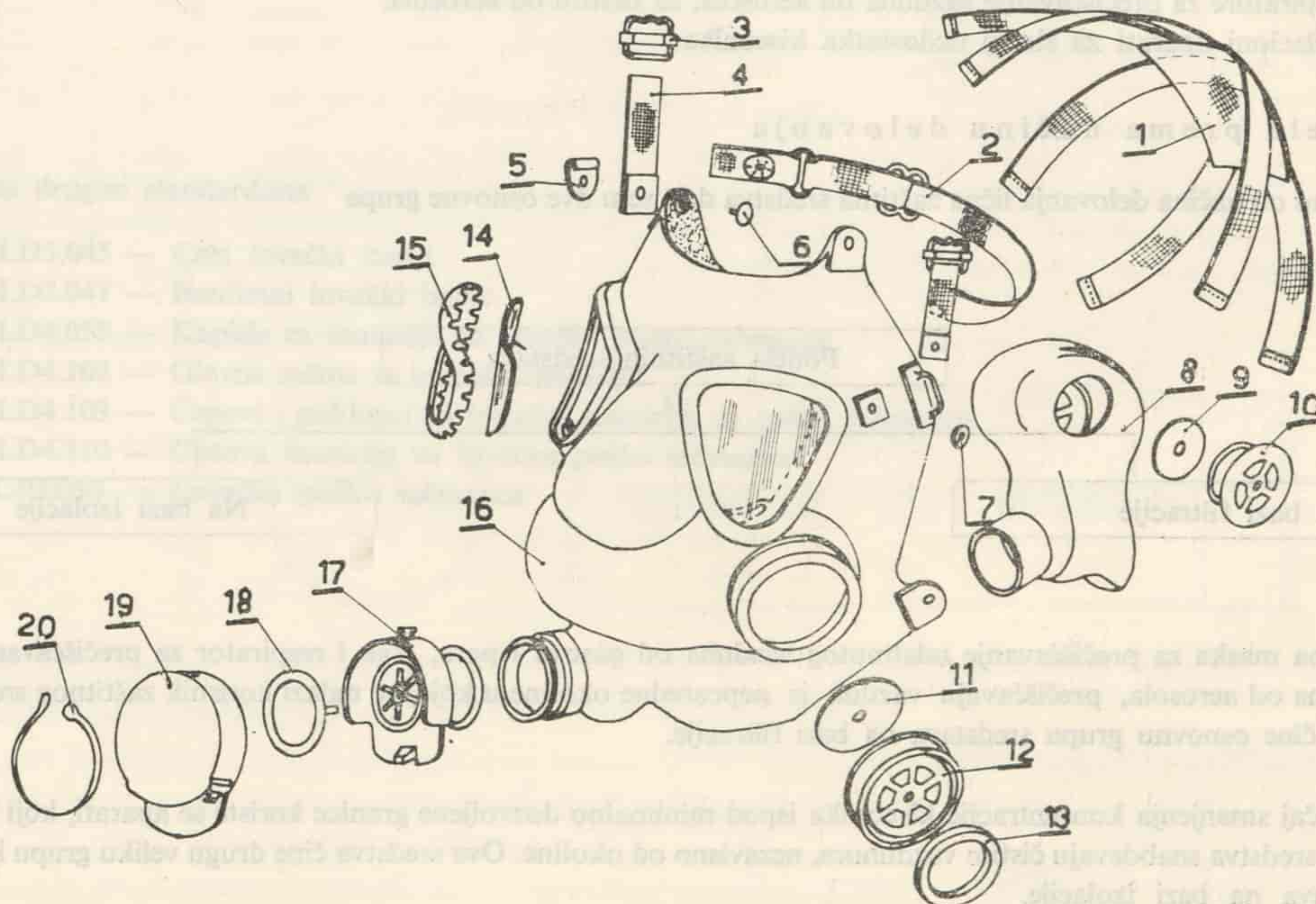
3.21 Zaštita od gasova i para

3.211 Zaštitna maska

3.211.1 Zaštitna maska sastoji se od: tela obrazine koje pokriva disajne puteve i oči, otvora sa staklima za obezbeđenje vidljivosti, sistema za pričvršćivanje na glavu nosioca i hermetizovanja po liniji naleganja, nosača cedila sa ventilom udisanja, nosača ventila izdisanja sa ventilom izdisanja.

Cedilo je odvojivi deo i koristi se prema specifičnosti sredstva od koga treba da se štiti.

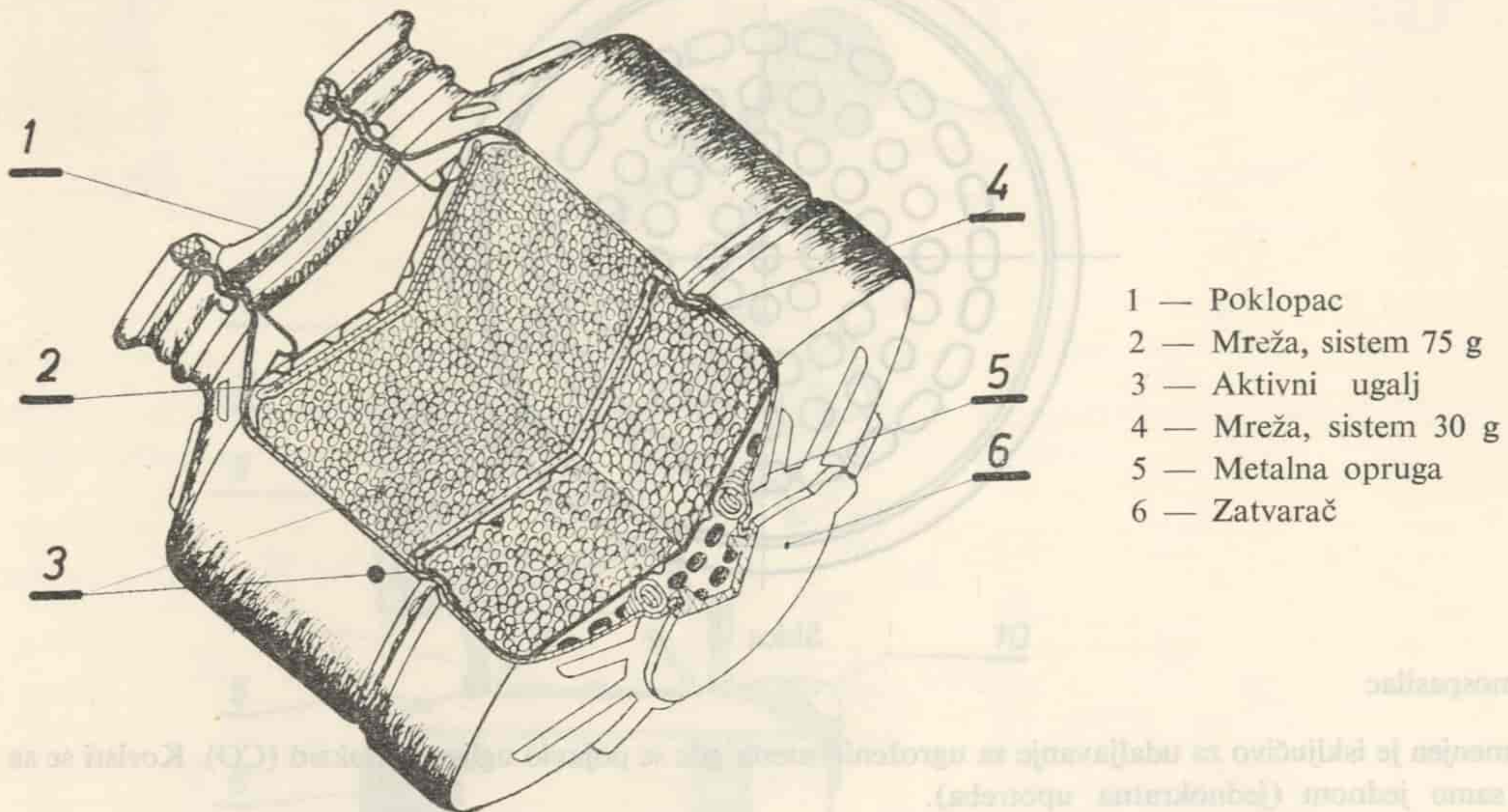
Na skici 1 prikazan je izgled maske sa oznakom elemenata.

Skica 1

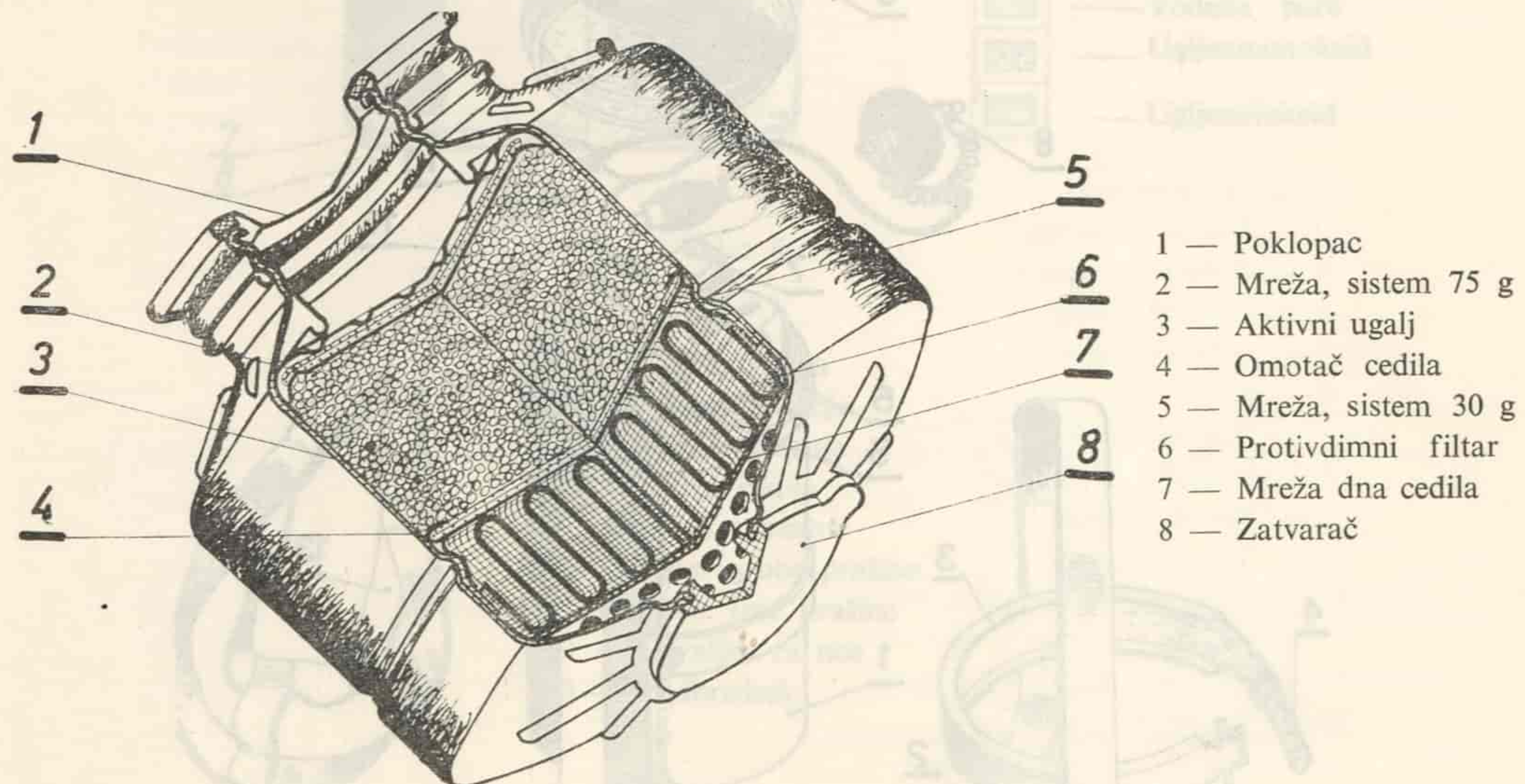
1 — Sistem elastičnih traka	11 — Ventil udisanja
2 — Traka za učvrščivanje oko vrata	12 — Nosač cedila
3 — Kopča	13 — Zaptivač
4 — Čeona traka	14 — Okular
5 — Metalni utvrđivač	15 — Metalni okvir
6 — Zakovica	16 — Telo obrazine
7 — Podmetač	17 — Nosač ventila
8 — Nosni umetak	18 — Ventil izdisanja
9 — Ventil udisanja (mali)	19 — Zaštitna kapa
10 — Nosač ventila	20 — Utvrđivač

Na skici 2 prikazano je cedilo za zaštitu od gasova i para.

Skica 2

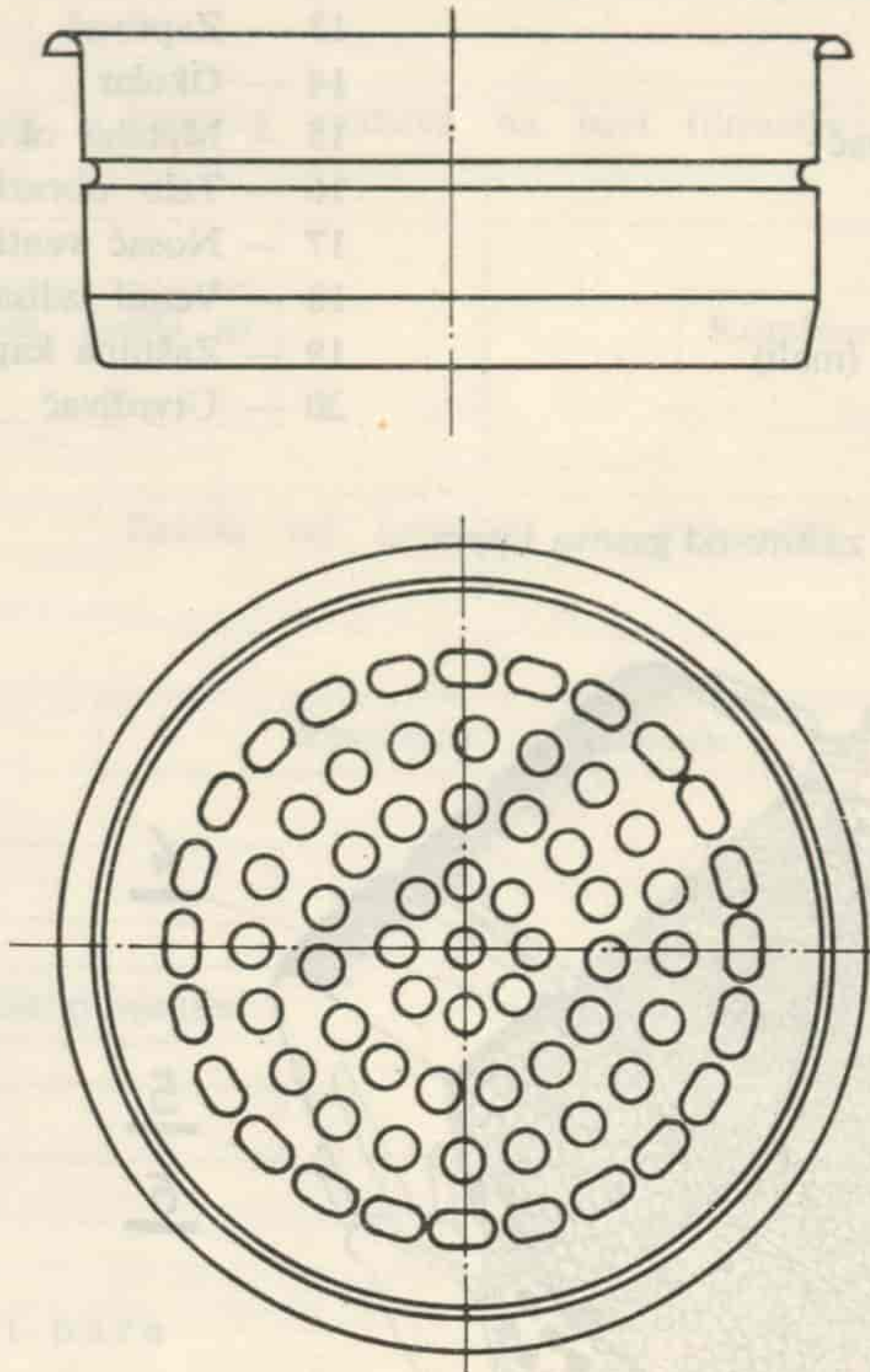
Na skici 3 prikazano je cedilo za zaštitu od gasova, para i aerosola

Skica 3

3.211.2 Uložak sa aktivnim punjenjem predstavlja odvojivi uložak-patronu pripremljen za upotrebu sa zaštitnom maskom, respiratorom ili usnikom.

Na skici 4 prikazan je uložak sa aktivnim punjenjem i prostorom za protivaerosolni filter.

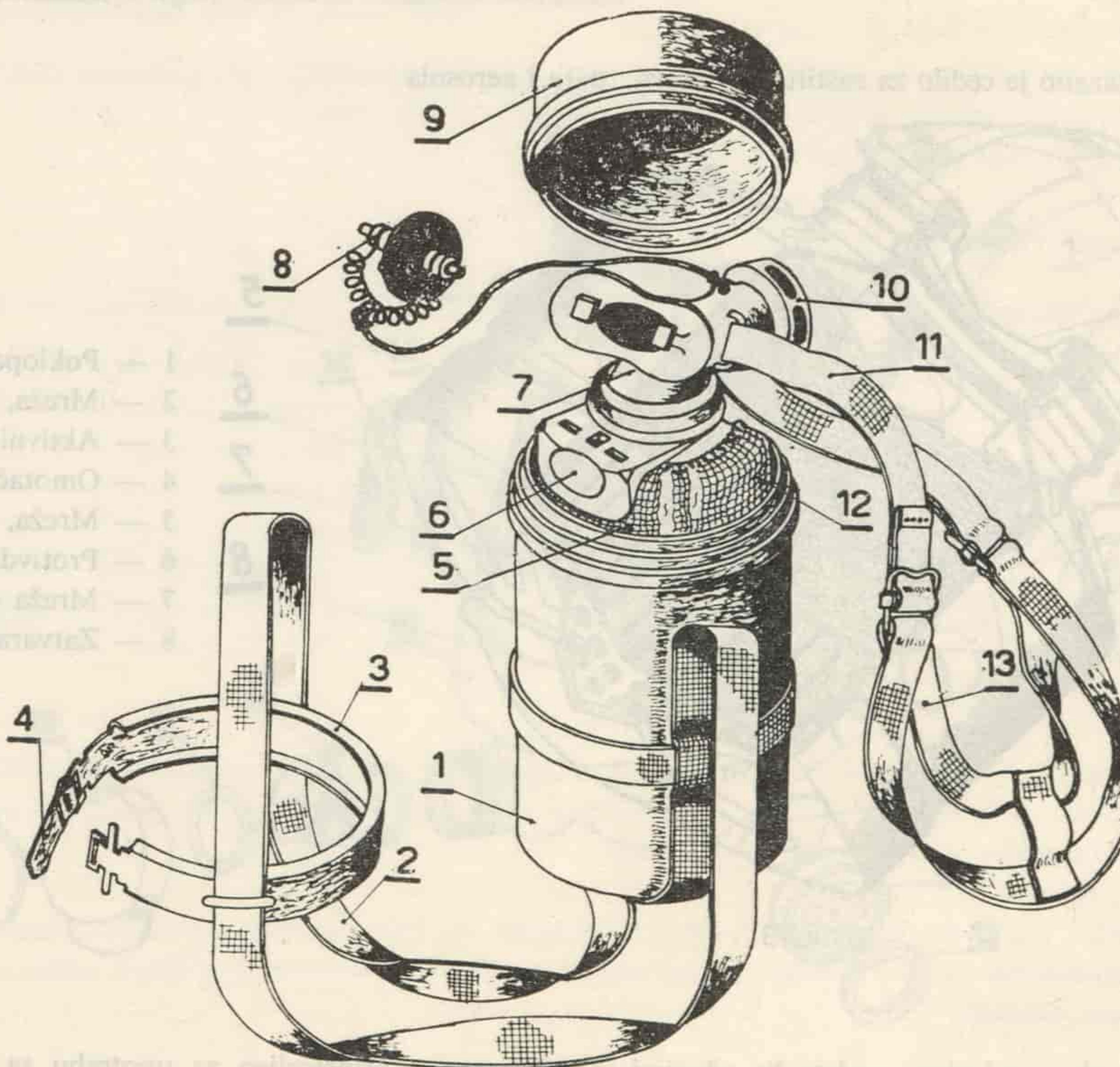

Skica 4

3.212 Samospasilac

Namenjen je isključivo za udaljavanje sa ugroženih mesta gde se pojavio ugljenmonoksid (CO). Koristi se sa usnikom i to samo jednom (jednokratna upotreba).

Na skici 5 prikazan je samospasilac sa oznakom elementa.

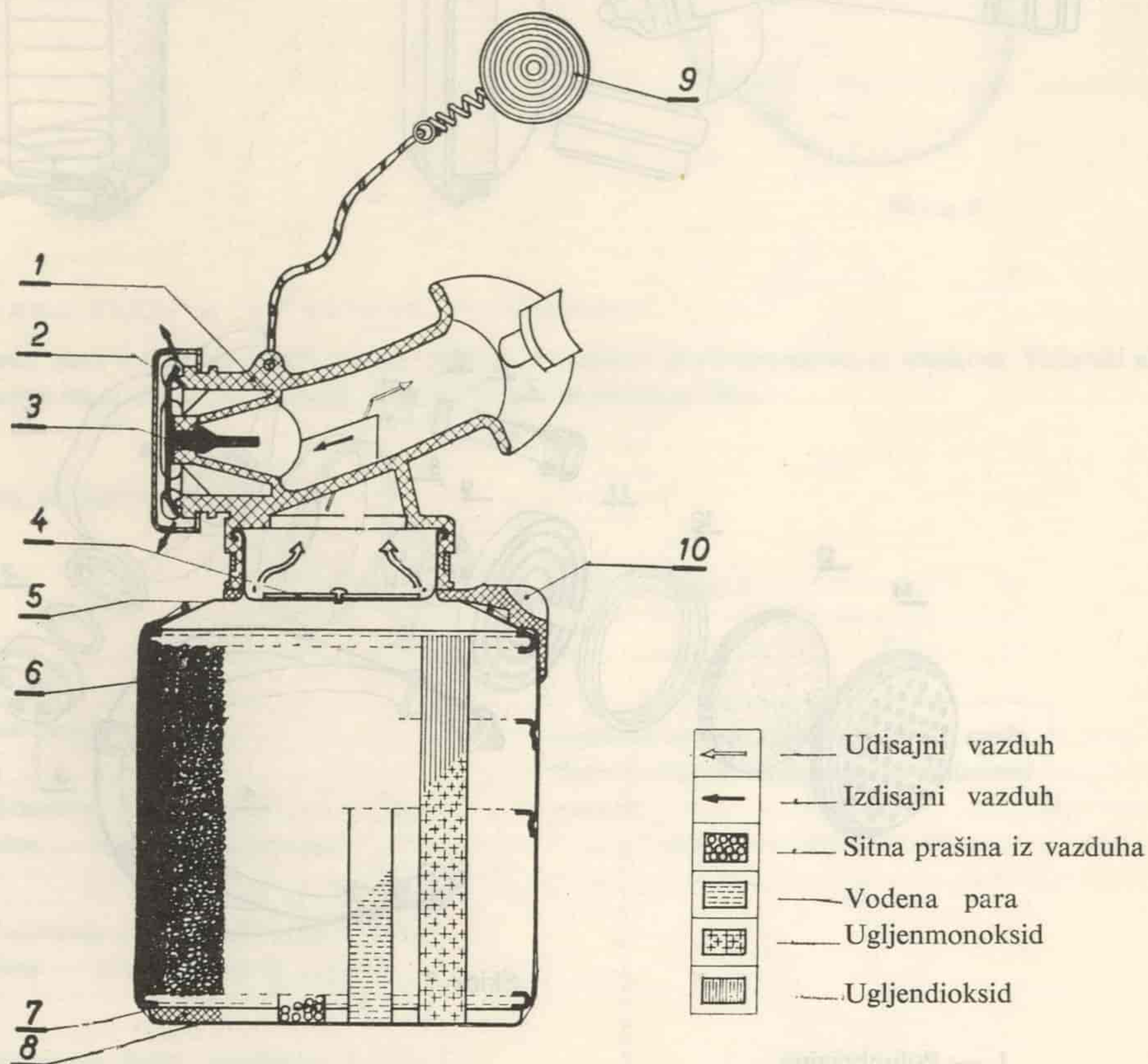

Skica 5

1 — Kutija	7 — Usnik
2 — Kaiš za nošenje	8 — Stezaljka za nos
3 — Zatvarač	9 — Poklopac kutije
4 — Osigurač	10 — Zaštitnik ventila
5 — Cedilo	11 — Tekstilna traka
6 — Podbradnik	12 — Filtar grube prašine

Na slici 6 prikazan je presek samospasioca

PRESEK SAMOSPASIOCA

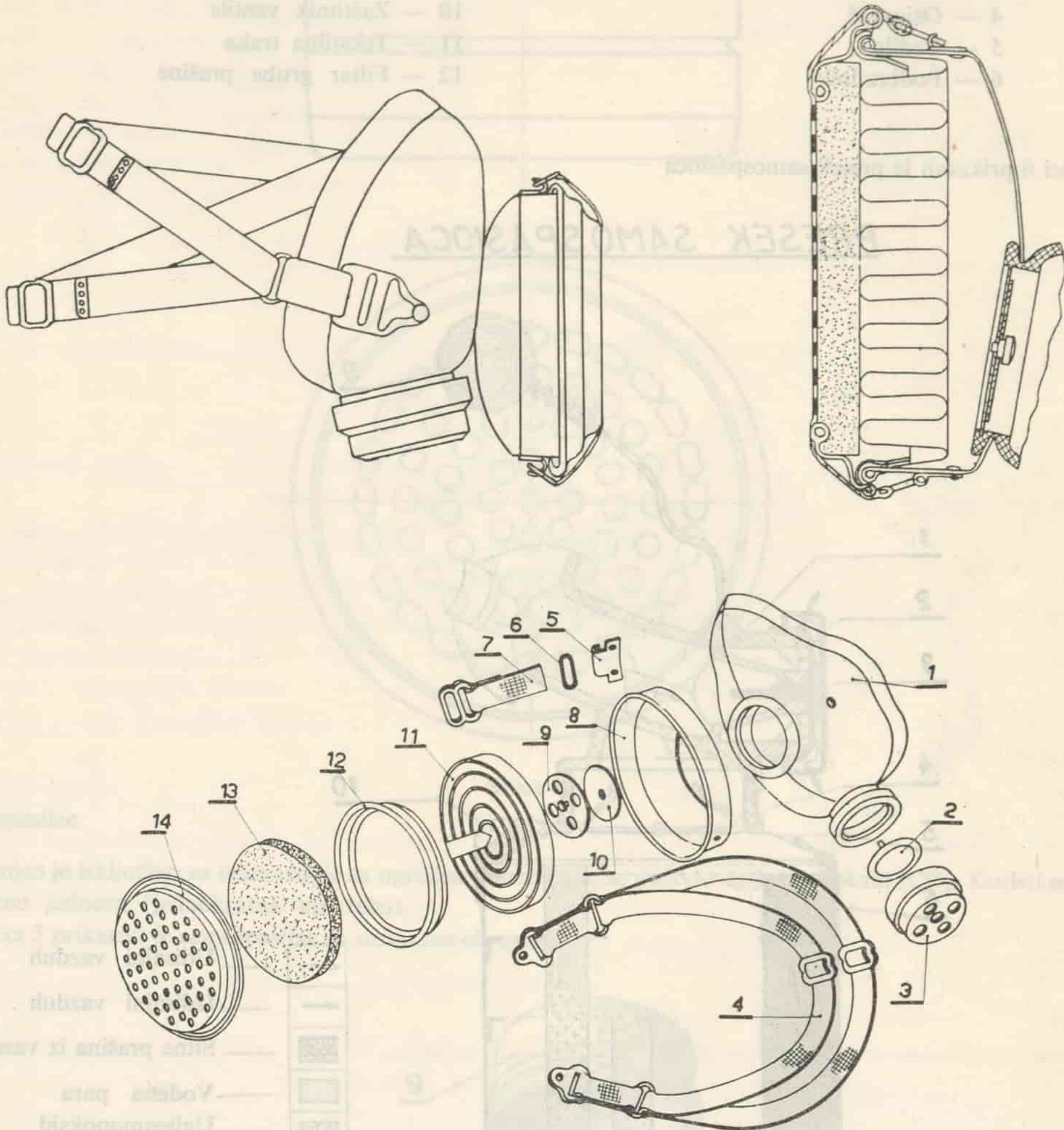
Skica 6

1 — Usnik
2 — Zaštitna kapa
3 — Ventil izdisanja
4 — Ventil udisanja
5 — Kutija cedila
6 — CO katalizator
7 — Filtar grube prašine
8 — Filtar fine prašine
9 — Stezaljka za nos
10 — Podbradnik

3.22 Zaštita od aerosola

3.221 Zaštita od aerosola se izvodi mehaničkim postupkom filtracije i u tu svrhu se koriste respiratori. Respirator se sastoji od poluobrazine, sistema za pričvršćivanje i hermetizaciju na lice nosioca, elementa za filtriranje (protivaerosolni filter, skraćena oznaka »PAF«), ventila udisanja i ventila izdisanja.

Na skici 7 prikazan je respirator sa protivaerosolnim filtrom i pripadajućim delovima.

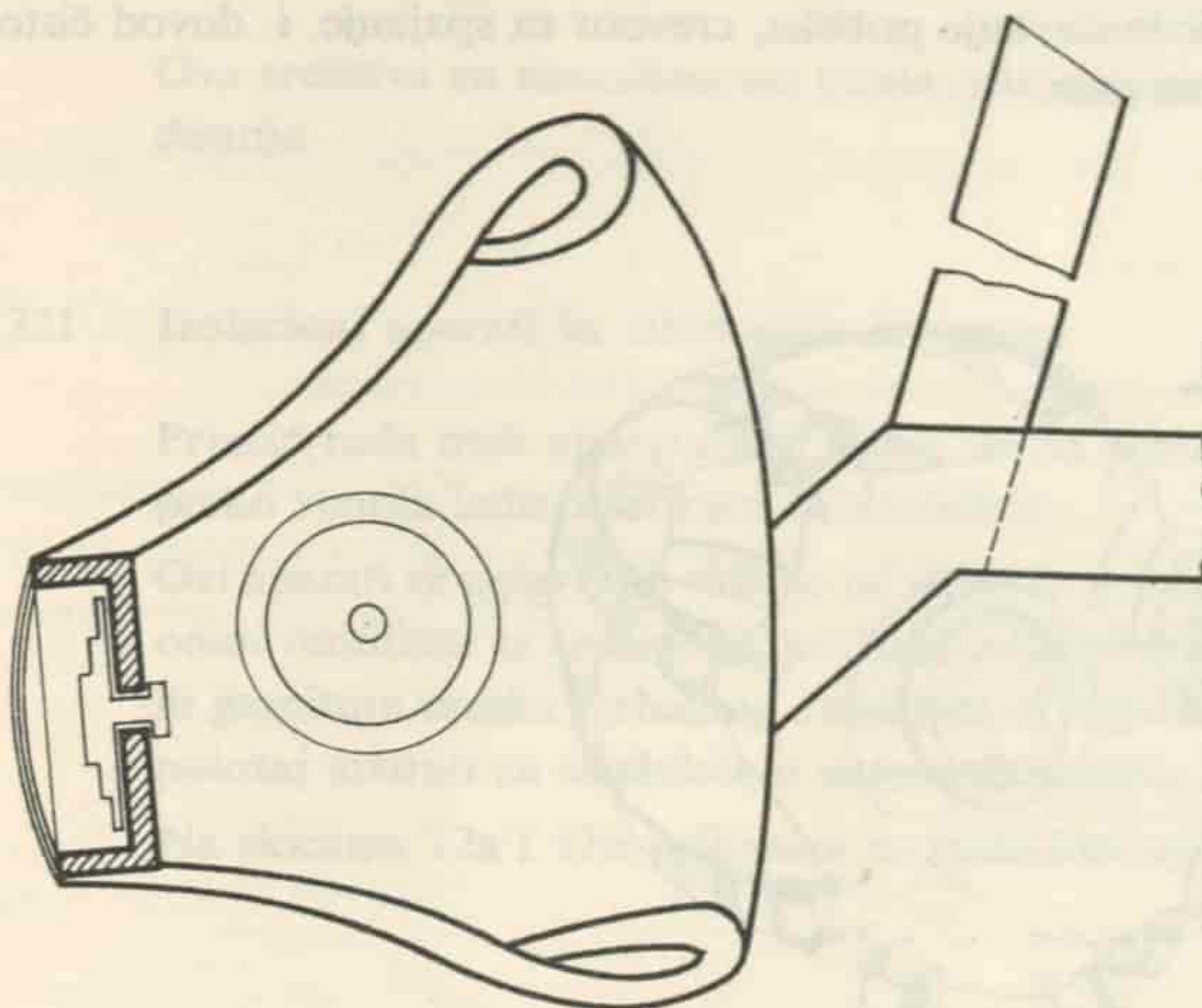

Skica 7

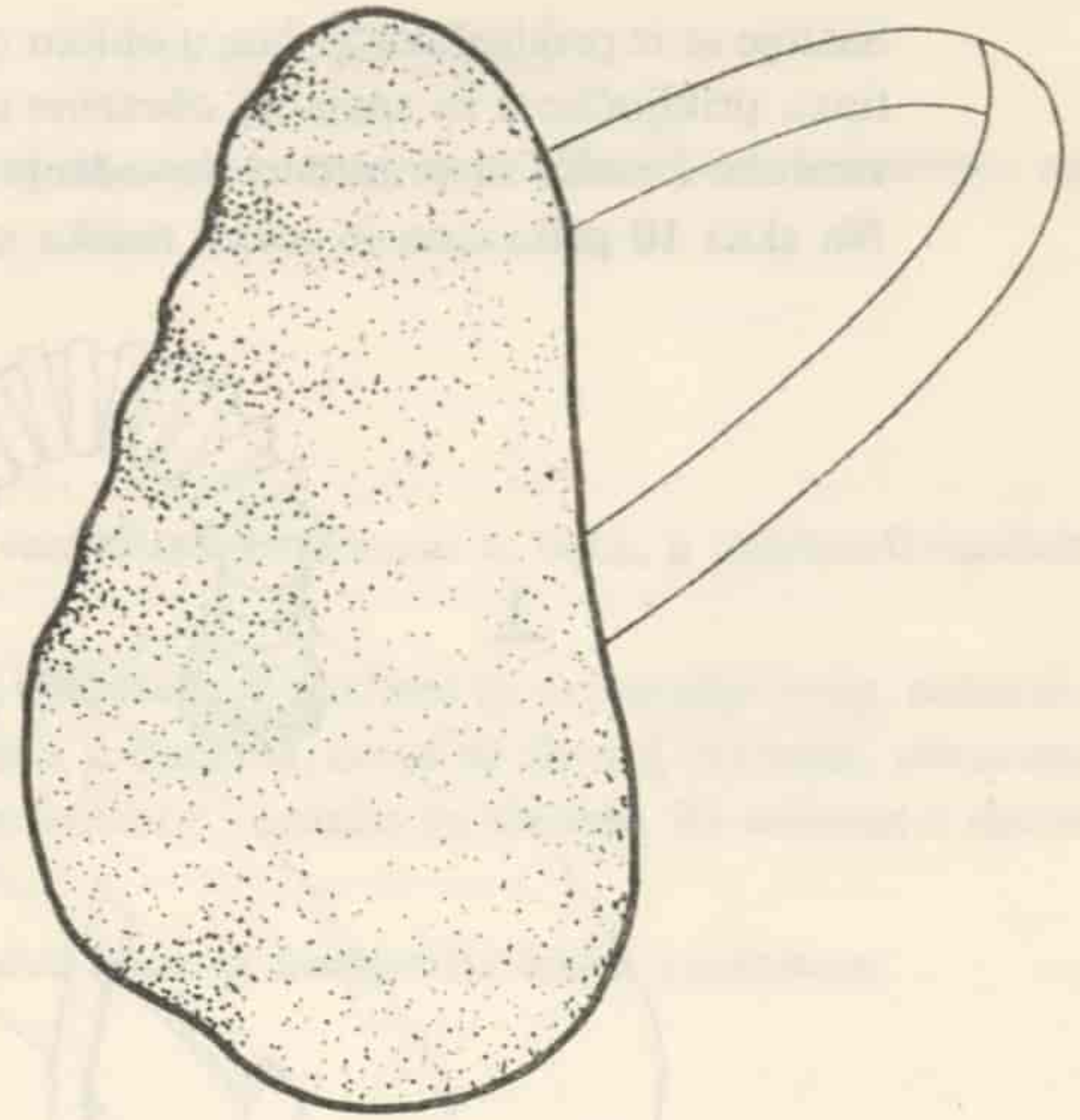
- 1 — Poluobrazina
- 2 — Ventil izdisanja
- 3 — Zaštitnik ventila
- 4 — Elastična traka
- 5 — Uvrđivač alke
- 6 — Alka
- 7 — Zatvarač poklopca
- 8 — Metalna kutija
- 9 — Nosač ventila
- 10 — Ventil udisanja
- 11 — Filtar za finu prašinu
- 12 — Prsten
- 13 — Prefiltar za grubu prašinu
- 14 — Poklopac

3.222 U slučajevima kada poluobrazina predstavlja filtarski element, respirator ne mora da poseduje ventil udisanja pa čak ni ventil izdisanja.

Na skici 8 prikazan je respirator sa poluobrazinom kao filtrirajućim elementom i ventilima udisanja i izdisanja, a na skici 9 sa poluobrazinom kao filtrirajućim elementom bez ventila.

Skica 8

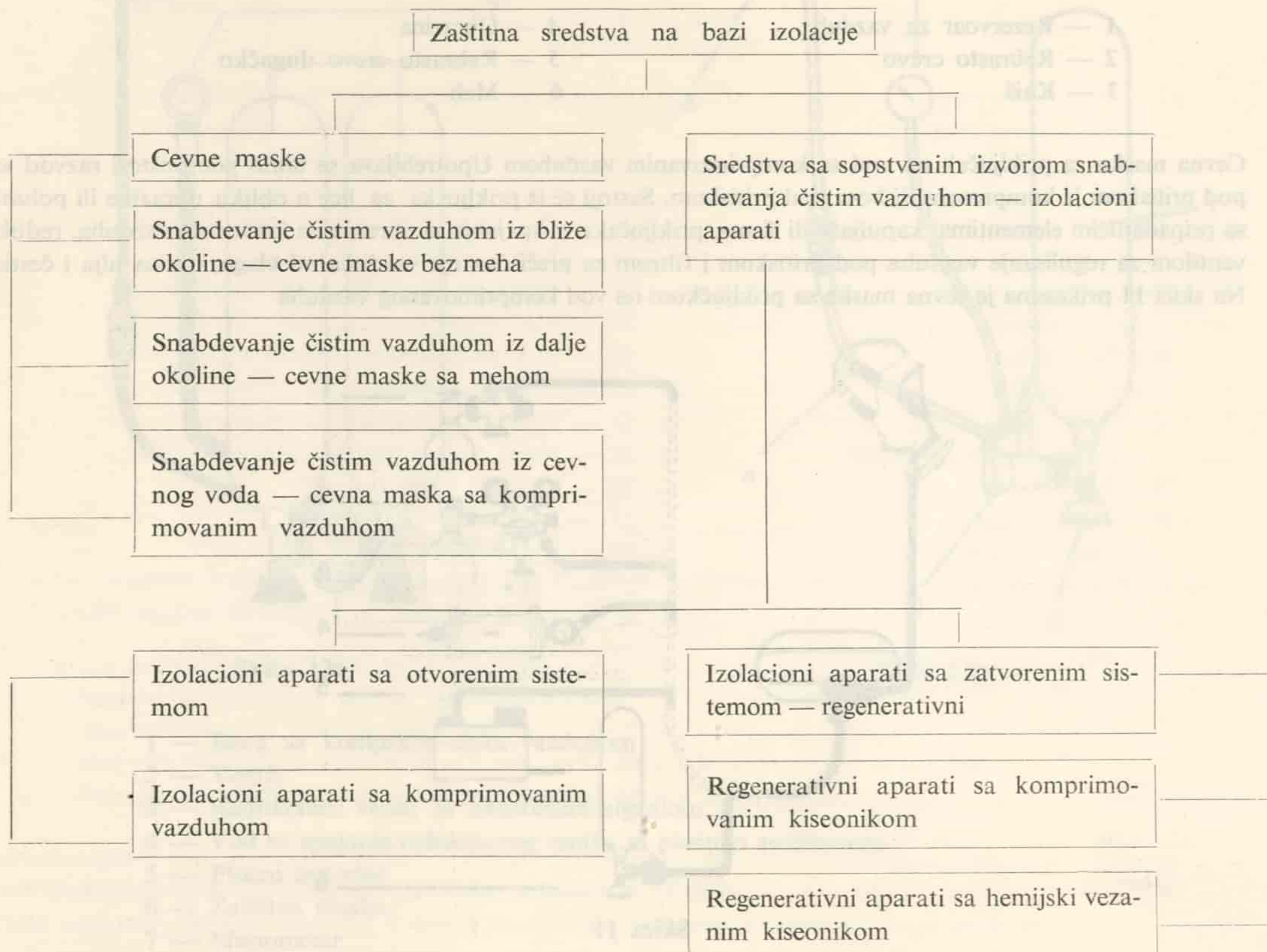

Skica 9

3.23 Kombinovana zaštita od gasova i aerosola

Zaštita od gasova, para i aerosola se obezbeđuje zaštitnom maskom ili respiratorom sa uloškom. Filtarski element u ovom slučaju mora da se sastoji iz aktivnog punjenja i protivaerosolnog filtra.

3.3 Zaštitna sredstva na bazi izolacije

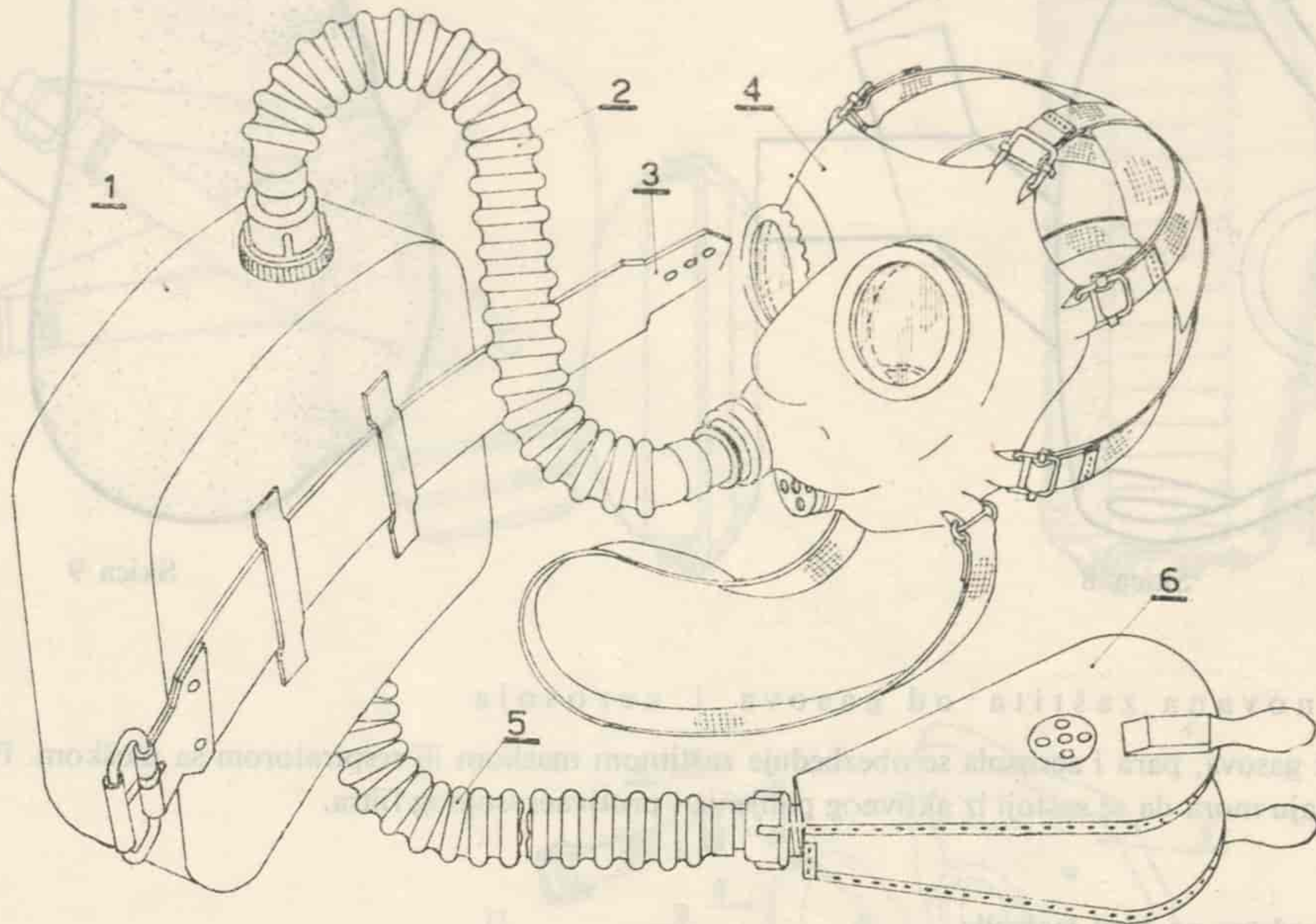
3.31 Cevne maske

Cevne maske čine osnovnu grupu ličnih zaštitnih sredstava na bazi izolacije. Nisu potpuno autonomne već im je primena ograničena na određeni prostor.

3.31.1 Cevne maske sa ili bez meha

Sastoje se iz priključaka za lice u obliku obrazine ili poluobrazine, kapuljače ili šlema sa osnovnim pripadajućim elementima, priključkom za spajanje obrazine sa rezervoarom za izjednačavanje pritiska, crevom za spajanje i dovod čistog vazduha i meha za prinudno dovođenje čistog vazduha u rezervoar.

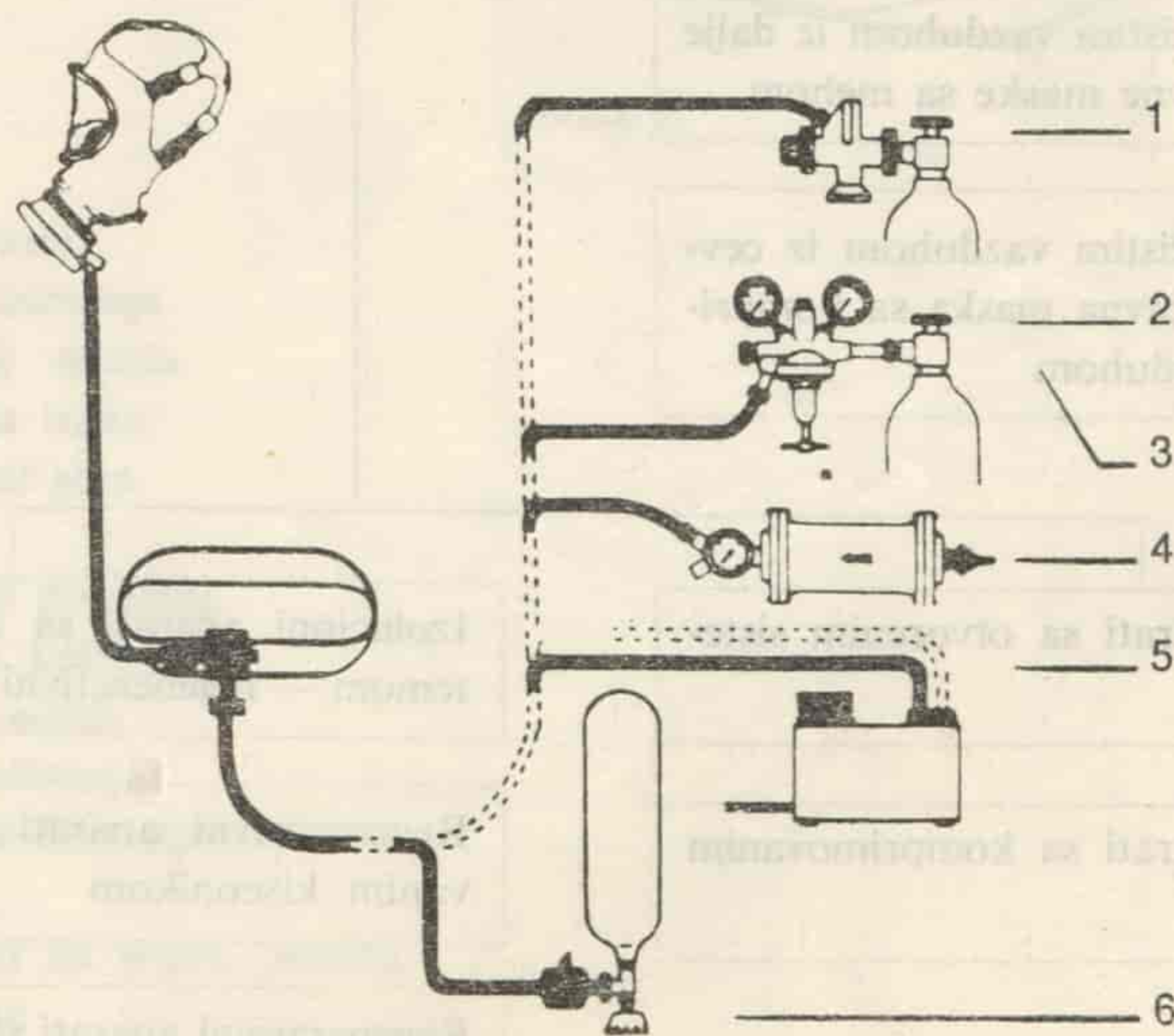
Na skici 10 prikazana je cevna maska sa mehom.

Skica 10

1 — Rezervoar za vazduh	4 — Obrazina
2 — Rebrasto crevo	5 — Rebrasto crevo dugačko
3 — Kaiš	6 — Meh

3.31.2 Cevna maska za priključak na vod sa komprimovanim vazduhom Upotrebljava se tamo gde postoji razvod vazduha pod pritiskom iz kompresora ili boce pod pritiskom. Sastoji se iz priključka za lice u obliku obrazine ili poluobrazine sa pripadajućim elementima, kapuljače ili šlema, priključaka za spajanje sa obrazinom i izvorom vazduha, redukcionim ventilom za regulisanje vazduha pod pritiskom i filtrom za prečišćavanje vazduha od vlage, mirisa ulja i čestica ulja. Na skici 11 prikazana je cevna maska sa priključkom na vod komprimovanog vazduha

Skica 11

1 — Umanjivač pritiska sa manometrom visokog pritiska i akustičnim signalom
2 — Industrijski redukcionni ventil sa jednim priključkom
3 — Industrijski redukcionni ventil sa dva priključka
4 — Uljni filter sa manometrom niskog pritiska
5 — Membranski kompresor
6 — Priključak na bocu izolacionog aparata

3.32 Sredstva sa sopstvenim izvorom snabdevanja čistim vazduhom

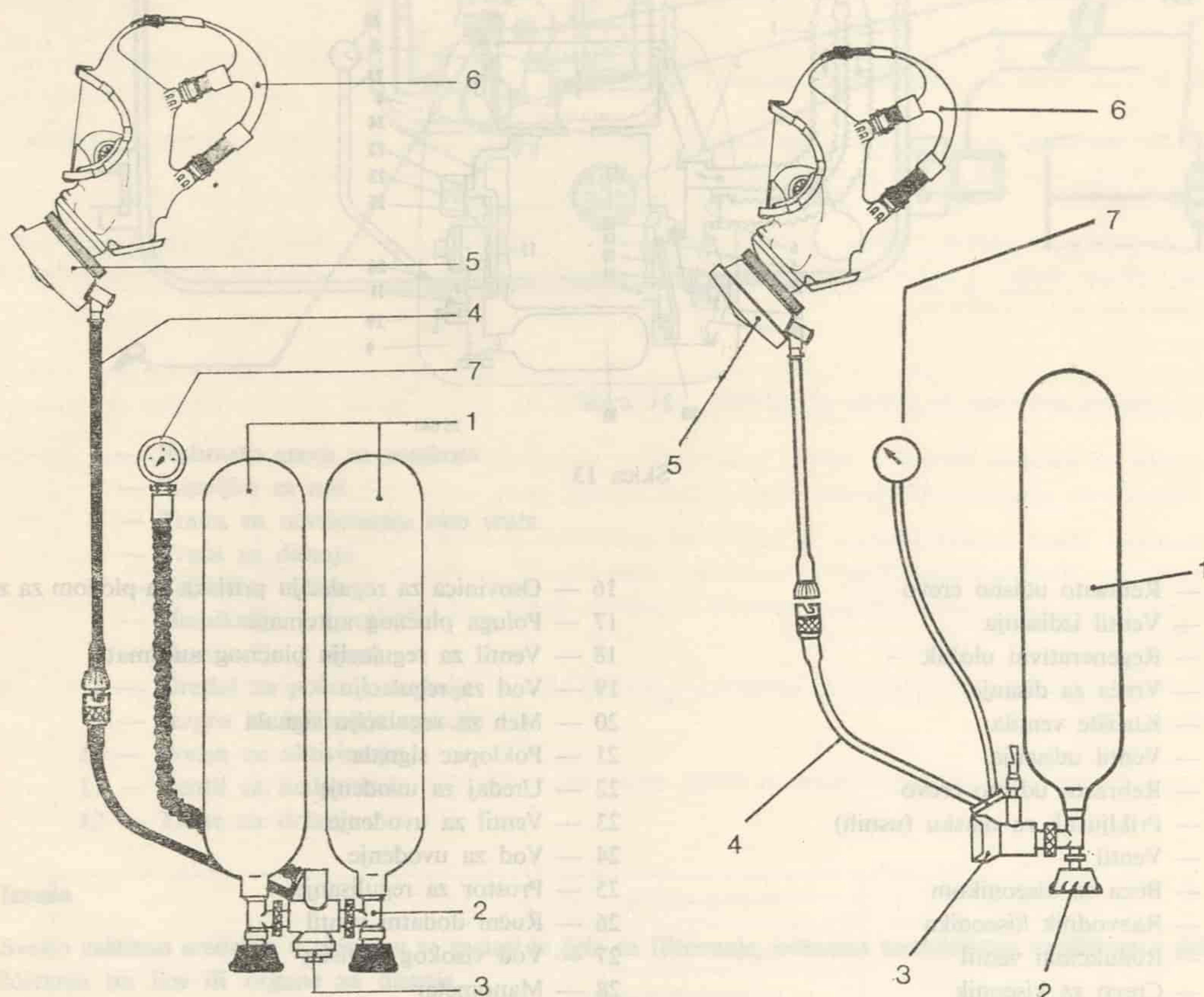
Ova sredstva su nezavisna od mesta primene, jer imaju sopstveni izvor za snabdevanje korisnika čistim vazduhom za disanje.

3.321 Izolacioni aparati sa otvorenim sistemom

Princip rada ovih aparata je u tome, što se korisnik snabdeva čistim vazduhom za disanje iz boce, a izdahnuti vazduh preko ventila izdisanja izlazi u atmosferu.

Ovi aparati se uglavnom sastoje od jedne ili dve boce sa vazduhom pod pritiskom, sistemom za zatvaranje boca, redukci- onim ventilima za smanjenje pritiska, manometra za pokazivanje pritiska u bocama, creva za dovod vazduha, obrazine ili garniture usnika i plućnog automata za regulisanje dovoda potrebne količine vazduha za disanje. Za nošenje u radni položaj aparati su snabdeveni sistemom kaiševa za nošenje.

Na skicama 12a i 12b prikazani su izolacioni aparati sa jednom i sa dve boce sa komprimovanim vazduhom.

Skica 12a

Skica 12b

- 1 — Boca sa komprimovanim vazduhom
- 2 — Ventil
- 3 — Redukcioni ventil sa akustičnim signalom
- 4 — Vod za spajanje redukcionog ventila sa plućnim automatom
- 5 — Plućni automat
- 6 — Zaštitna maska
- 7 — Manometar

3.322 Izolacioni aparati sa recirkulacionim sistemom — regenerativni aparati

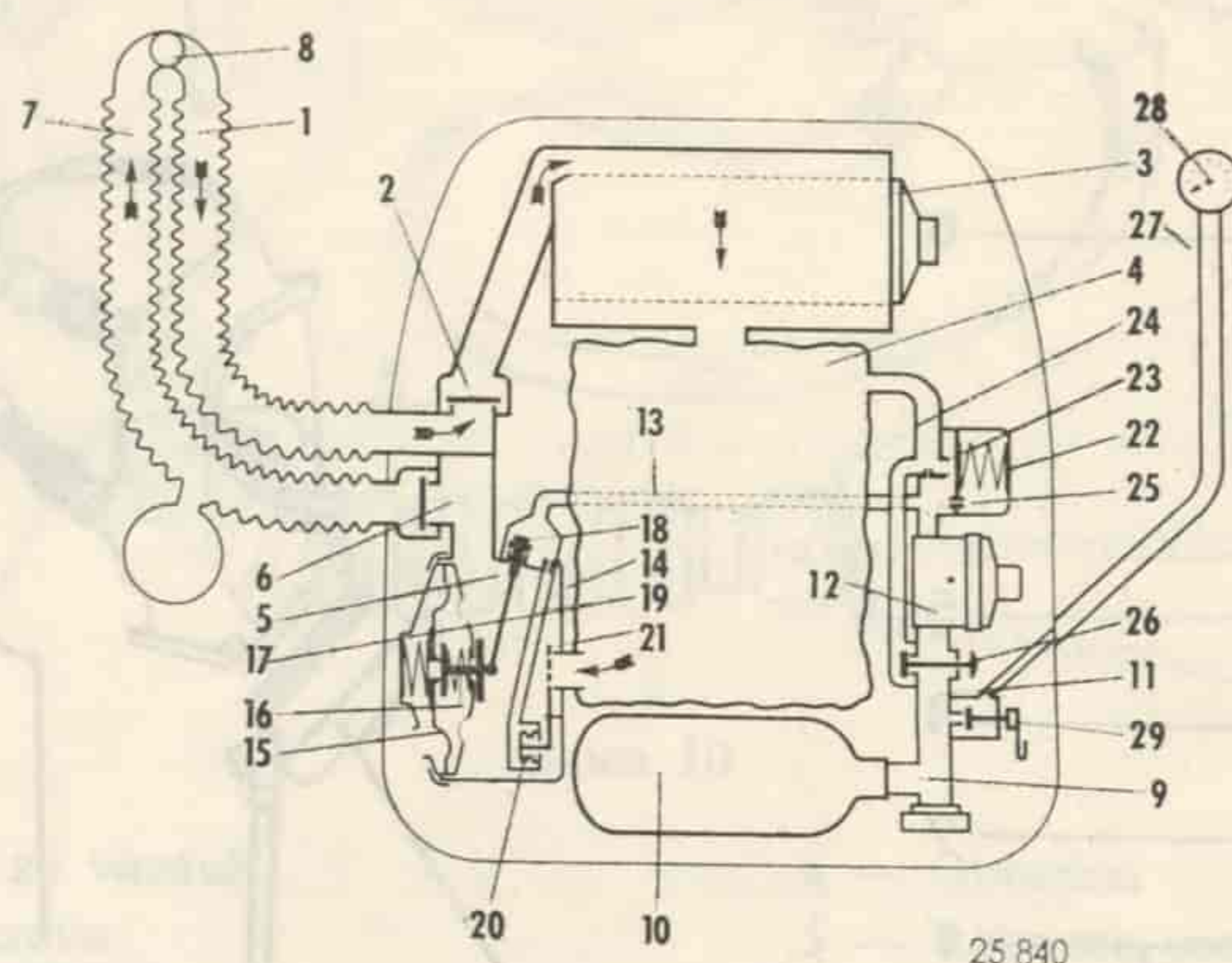
Princip rada ovih aparata se sastoji u tome, što se izdahnuti vazduh ne izbacuje u atmosferu, već se odvojenim vodom dovodi u hemijski uložak — patronu gde se oduzima vlaga i ugljendioksid (CO_2) pa se tako prečišćenom izdahnutom

vazduhu dovodi odgovarajuća količina kiseonika. Ovako regenerisani vazduh se posebnim vodom dovodi u sistem za disanje.

3.322.1 Izolacioni aparati sa recirkulacionim sistemom — regenerativni aparati sa komprimovanim kiseonikom

Princip rada ovog aparata sastoji se u tome, što se izdahnuti vazduh posebnim vodom dovodi u regenerativnu patronu u kojoj se zadržava vlaga i ugljendioksid. Odavde prečišćeni vazduh dolazi u rezervoar gde se jednovremeno dovodi odgovarajuća količina kiseonika iz boce pod pritiskom. Količina kiseonika se automatski reguliše plućnim automatom, u zavisnosti od opterećenja korisnika. Korisnik posebnim vodom udiše vazduh iz rezervoara.

Na skici 13 prikazan je izolacioni — regenerativni aparat sa komprimovanim vazduhom.

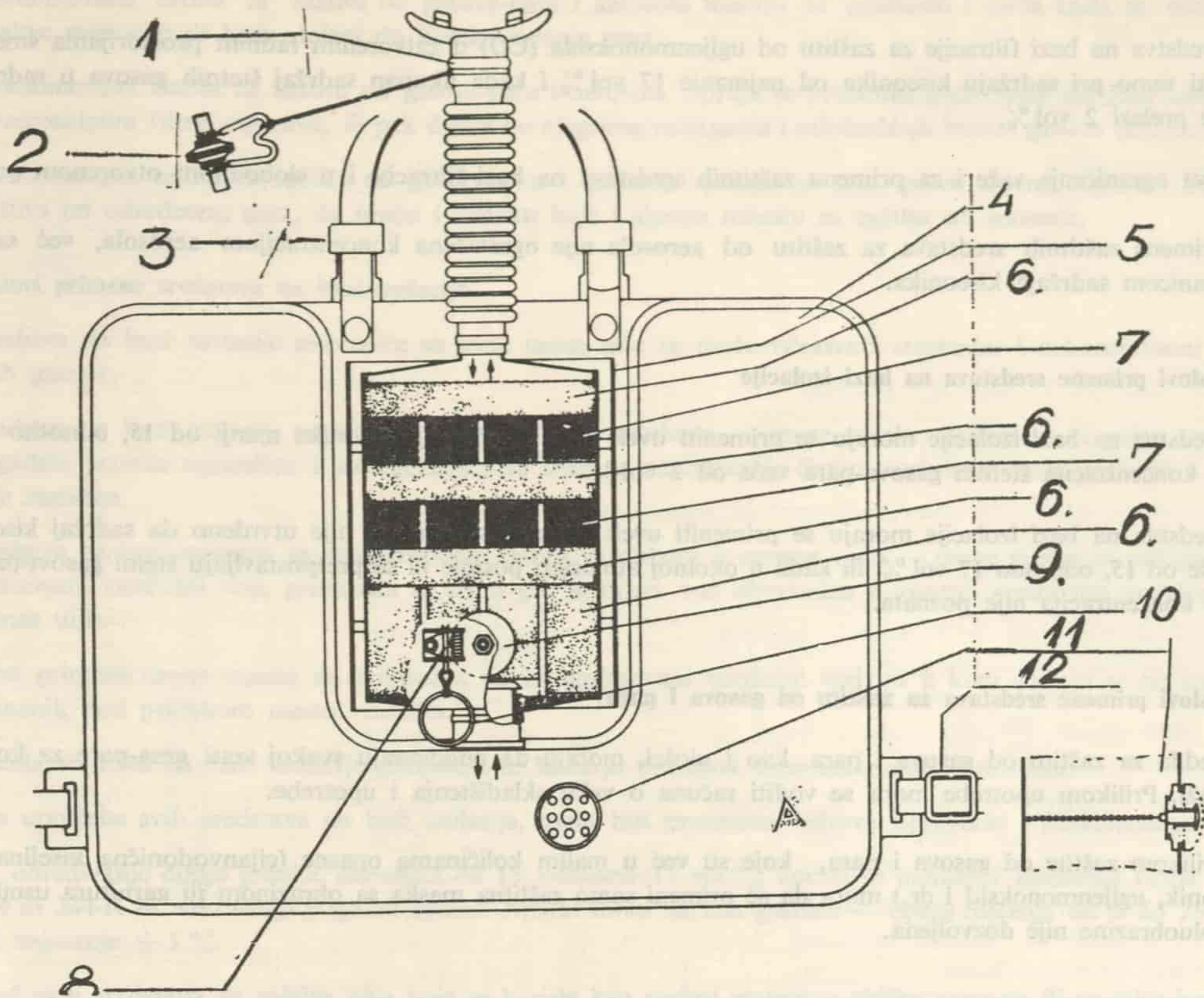
Skica 13

1 — Rebrasto udisno crevo	16 — Osovinica za regulaciju pritiska sa pločom za zaptivanje
2 — Ventil izdisanja	17 — Poluga plućnog automata
3 — Regenerativni uložak	18 — Ventil za regulaciju plućnog automata
4 — Vreća za disanje	19 — Vod za regulaciju
5 — Kućište ventila	20 — Meh za regulaciju signala
6 — Ventil udisanja	21 — Poklopac signala
7 — Rebrasto udisno crevo	22 — Uređaj za uvođenje
8 — Priključak za masku (usnih)	23 — Ventil za uvođenje
9 — Ventil	24 — Vod za uvođenje
10 — Boca sa kiseonikom	25 — Prostor za regulisanje
11 — Razvodnik kiseonika	26 — Ručni dodatni ventil
12 — Redukcioni ventil	27 — Vod visokog pritiska
13 — Crevo za kiseonik	28 — Manometar
14 — Mlaznica (dizna) za doziranje	29 — Merač pritiska — prigušni ventil
15 — Membrana za regulisanje	

3.322.2 Izolacioni aparati sa recirkulacionim sistemom — regenerativni sa hemijski vezanim kiseonikom

Princip rada ovog aparata se sastoji u tome, što se izdahnuti vazduh posebnim vodom dovodi u regenerativnu patronu. Pod dejstvom ugljendioksida (CO_2) i vlage iz izdahnutog vazduha, u regenerativnom uložku-patroni oslobađa se kiseonik. Iz uložka-patrone, vazduh obogaćen kiseonikom dolazi u rezervoar gde se delimično hladi. Kod ovih aparata nema boce kao izvora kiseonika, pa su znatno lakši od prethodnih.

Na skici 14 prikazan je izolacioni — regenerativni aparat sa vezanim kiseonikom

Skica 14

- 1 — Rebrasto crevo sa usnikom
- 2 — Štipaljke za nos
- 3 — Traka za učvršćivanje oko vrata
- 4 — Vreća za disanje
- 5 — Toplotna zaštita
- 6 — Hemikalija 1 (gruba)
- 7 — Hemikalija 2 (fina)
- 8 — Uređaj za početak reakcije
- 9 — Jezgro za iniciranje reakcije
- 10 — Prsten za aktiviranje
- 11 — Ventil za nadpritisak
- 12 — Trake za držanje

3.4 Izrada

3.41 Svako zaštitno sredstvo u principu se sastoji iz dela za filtriranje, odnosno snabdevanje vazduhom i dela za pričvršćivanje na lice ili organe za disanje.

3.32 Deo za pričvršćivanje na lice može da bude:

- obrazina koja pokriva disajne puteve, lice i oči,
- poluobrazina koja pokriva nos i usta,
- zaštitna kapuljača ili šlem, koji pokrivaju celu glavu i hermetizuju se u predelu vrata, i
- usnik -sa štipaljka za nos, koji obezbeđuje disanje samo na usta.

4 Primena ličnih sredstava za zaštitu organa za disanje

4.1 Uslovi primene sredstava na bazi filtracije

4.11 Sredstva na bazi filtracije za zaštitu od gasova i para smeju biti upotrebljena u zatvorenim radnim prostorijama, kada se sa sigurnošću zna da koncentracija štetnih gasova i para ne prelazi 2 vol % a sadržaj kiseonika nije manji od 15 vol %.

4.12 Sredstva na bazi filtracije za zaštitu od ugljenmonoksida (CO) u zatvorenim radnim prostorijama smeju se primeniti samo pri sadržaju kiseonika od najmanje 17 vol % i kada ukupan sadržaj štetnih gasova u radnoj atmosferi ne prelazi 2 vol %.

4.13 Ova ograničenja važe i za primenu zaštitnih sredstava na bazi filtracije i u slobodnom otvorenom prostoru.

4.14 Primena zaštitnih sredstava za zaštitu od aerosola nije ograničena koncentracijom aerosola, već samo donjom granicom sadržaja kiseonika.

4.2 Uslovi primene sredstava na bazi izolacije

4.21 Sredstva na bazi izolacije moraju se primeniti uvek kada je sadržaj kiseonika manji od 15, odnosno 17 vol %, ili je koncentracija štetnih gasova-para veća od 2 vol %.

4.22 Sredstva na bazi izolacije moraju se primeniti uvek kada sa sigurnošću nije utvrđeno da sadržaj kiseonika iznosi više od 15, odnosno 17 vol %, ili kada u okolnoj atmosferi postoje ili se pretpostavljaju štetni gasovi-para čija vrsta ni koncentracija nije poznata.

4.3 Uslovi primene sredstava za zaštitu od gasova i para

4.31 Cedila za zaštitu od gasova i para, kao i ulošci, moraju da odgovaraju svakoj vrsti gasa-para za koju se zaštita traži. Prilikom upotrebe mora se voditi računa o veku skladištenja i upotrebe.

4.32 Prilikom zaštite od gasova i para, koje su već u malim količinama opasne (cijanvodonična kiselina, sumporvodoničnik, ugljenmonoksid i dr.) mora da se primeni samo zaštitna maska sa obrazinom ili garnitura usnika; upotreba poluobrazine nije dozvoljena.

4.4 Uslovi primene sredstava za zaštitu od aerosola

4.41 Za zaštitu od aerosola (čvrstih i tečnih) primenjuju se respiratori. Kvalitet primenjenog respiratora (protivaerosolnog filtra) koji odgovara određenom stepenu zadržavanja, mora biti sledeći:

- respirator (protivaerosolni faltar), za zaštitu od neotrovnih aerosola-prašine,
- respirator (protivaerosolni faltar) za aerosole-prašinu klase I, za zaštitu od mineralne prašine,
- respirator (protivaerosolni faltar) za aerosole — prašinu klase II, za zaštitu od otrovne prašine, metalnih dimova i magle,
- respirator (protivaerosolni faltar) za aerosole — prašinu klase III, za zaštitu od radioaktivne prašine i visokotoksičnih aerosola.

4.42 Na svakom respiratoru (protivaerosolnom filtru) mora biti skraćena oznaka kvaliteta i to:

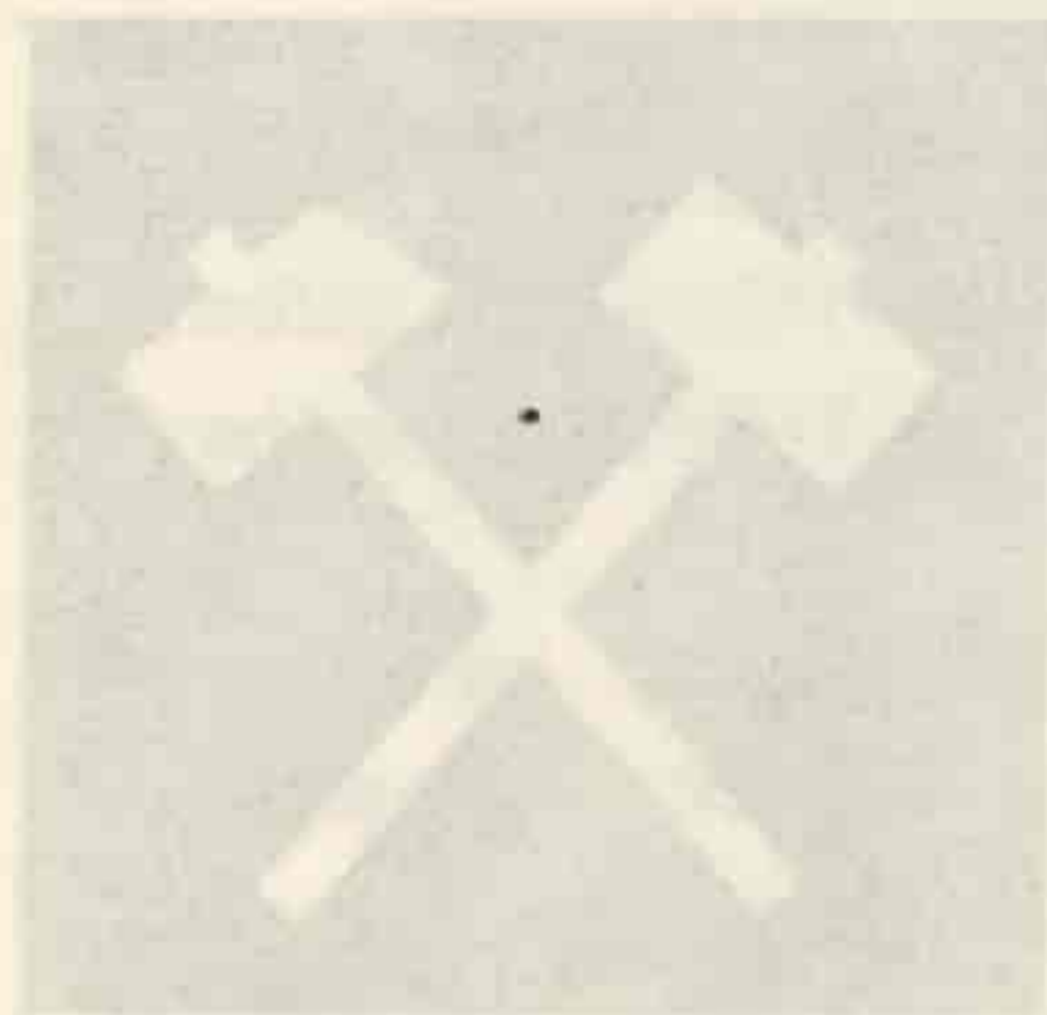
Oznaka	Stepen zaštite
NP	neotrovni aerosoli — prašine
KL—I	mineralne prašine
KL—II	otrovne prašine, metalni dimovi i magle
KL—III	radioaktivne prašine i visokotoksični aerosoli

4.43 Respirator (protivaerosolni faltar) za neotrovnju prašinu ne sme se primeniti za zaštitu od mineralne, otrovne i radioaktivne prašine.

4.5 Uslovi primene sredstava za zaštitu od gasova i aerosola

4.51 Za zaštitu od gasova-para i aerosola moraju se primeniti kombinovana cedila ili ulošci, koji pružaju istovremeno zaštitu od gasova-para i aerosola.

- 4.52 Kombinovana cedila za zaštitu od gasova-para i aerosola moraju se primeniti i onda kada se očekuje pojava ovakve mešavine ili kada dolazi do kondenzovanja para.
- 4.53 Kombinovana cedila za zaštitu od gasova-para i aerosola moraju se primeniti onda kada zadržani aerosol na protivaaerosolnom filtru otparava, ili pak dolazi do njegovog razlaganja i oslobađanja štetnih gasova (kalijumcijanid i sl.).
- 4.54 Kombinovana cedila za zaštitu od gasova-para i aerosola moraju na sebi, pored slovne oznake i boje cedila za zaštitu od određenog gasa, da imaju i oznaku boje i slovnu oznaku za zaštitu od aerosola.
- 4.6 Uslovi primene sredstava na bazi izolacije**
- 4.61 Sredstva na bazi izolacije primeniće se uvek tamo, gde se može očekivati iznenadni i nekontrolisani prodor štetnih gasova.
- 4.62 Sredstva na bazi izolacije sa snabdevanjem čistim vazduhom — cevne maske, primeniće se samo onda, kada je zagađeni prostor ograničen a sa sigurnošću se izvor za snabdevanje čistim vazduhom može postaviti u prostor koji nije zagađen.
- 4.63 Sredstva na bazi izolacije sa snabdevanjem čistim vazduhom iz cevnog voda — cevne maske za priključak na komprimovani vazdušni vod, primeniće se tamo gde je takav vod obezbeđen a vazduh prethodno prečišćen od kapi i mirisa ulja.
- 4.64 Kod primene cevne maske za priključak na komprimovani vazdušni vod, ni u kom slučaju se ne sme upotrebiti kiseonik pod pritiskom mesto vazduha.
- 4.65 Ostala sredstva na bazi izolacije primeniće se kada je potrebna veća autonomija korisnika.
- 4.66 Pre upotrebe svih sredstava na bazi izolacije, mora biti proverena njihova ispravnost i funkcionalnost.
- 4.7 Za određivanje donje granice kiseonika od 15, odnosno 17 vol %, koristi se indikator kiseonika firme MSA model 244 ili 244-R ili neki drugi pogodni aparat. Aparat mora da ima granicu — opseg merenja od 0 do 25 % i tačnost od najmanje $\pm 1\%$.
- 4.8 Kod svih sredstava za zaštitu bilja koja se koriste kao vodeni rastvor u obliku aerosola ili su lako isparljiva, obavezno se moraju koristiti kombinovana cedila ili ulošci sa protivaaerosolnim filtrom i aktivnim punjenjem.

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti laboratorijskog stakla

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:
Laboratorijsko posuđe i pribor od stakla:

Predlog br. 10815	Cevi od borosilikatnog stakla	JUS B.E4.098
Predlog br. 10816	Kapilarna cev — most za gas-pipetu	JUS B.E4.099
Predlog br. 10817	Hladila (kondenzatori) po Dimrotu	JUS B.E4.262
Predlog br. 10818	Hladila (kondenzatori) po Dimrotu sa NB ..	JUS B.E4.263
Predlog br. 10819	Hladila (kondenzatori) sa kuglama	JUS B.E4.264
Predlog br. 10820	Hladila (kondenzatori) sa kuglama — NB ..	JUS B.E4.265
Predlog br. 10821	Hladila (kondenzatori) sa spiralom	JUS B.E4.266
Predlog br. 10822	Termometri. Opšti pojmovi	JUS B.E4.349
Predlog br. 10823	Birete za analizu plinova (gasova) po Bunteu	JUS B.E4.410
Predlog br. 10824	Birete za analizu plinova po Hempelu	JUS B.E4.415
Predlog br. 10825	Birete sa ventilom na navoj	JUS B.E4.420
Predlog br. 10826	Birete po Peleu	JUS B.E4.425
Predlog br. 10827	Mikro birete	JUS B.E4.430
Predlog br. 10828	Mikro — pipete, odmerne, graduisane sa delimičnim ispustom	JUS B.E4.450
Predlog br. 10829	Mikro-pipete, odmerne graduisane sa potpunim ispustom	JUS B.E4.451

Predlozi su posebno odštampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili, mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) da im budu naknadno dostavljeni.

iz oblasti cinkovih ruda i koncentrata

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. godine

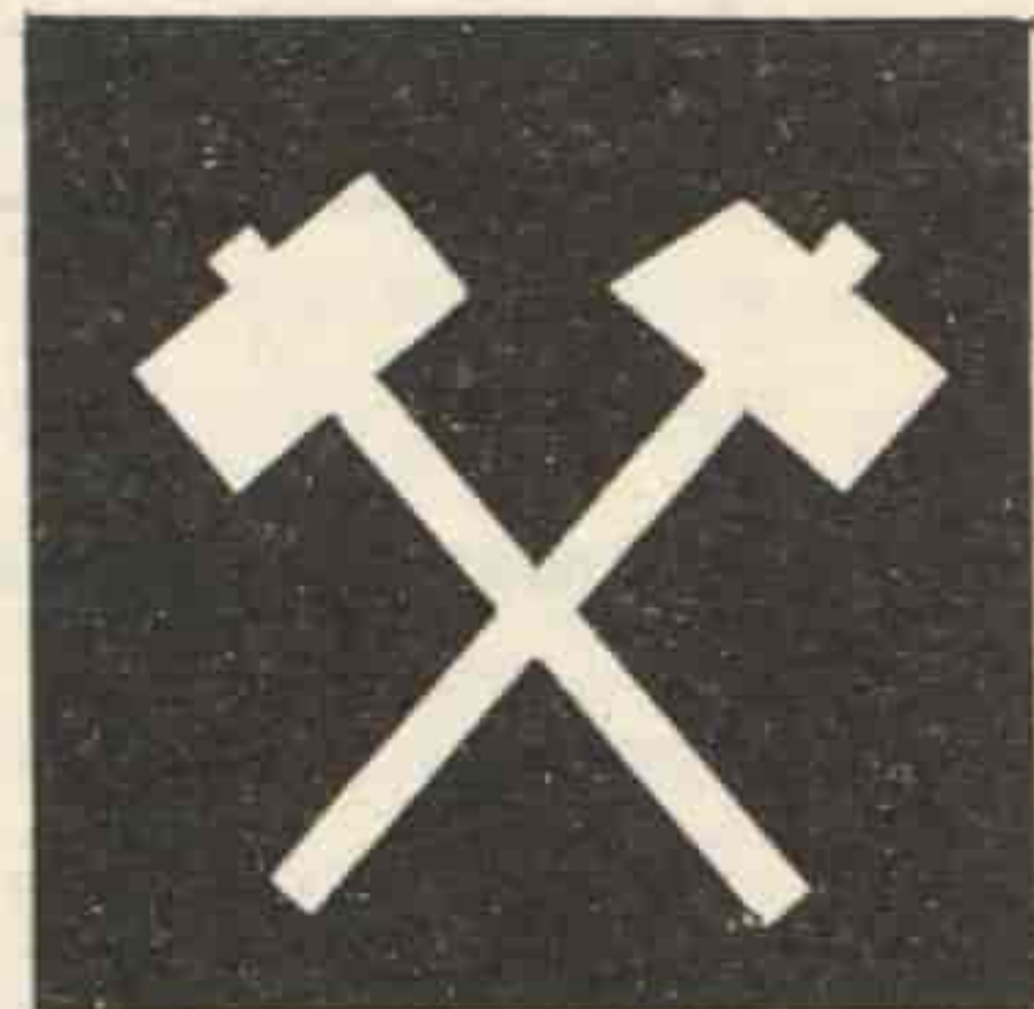
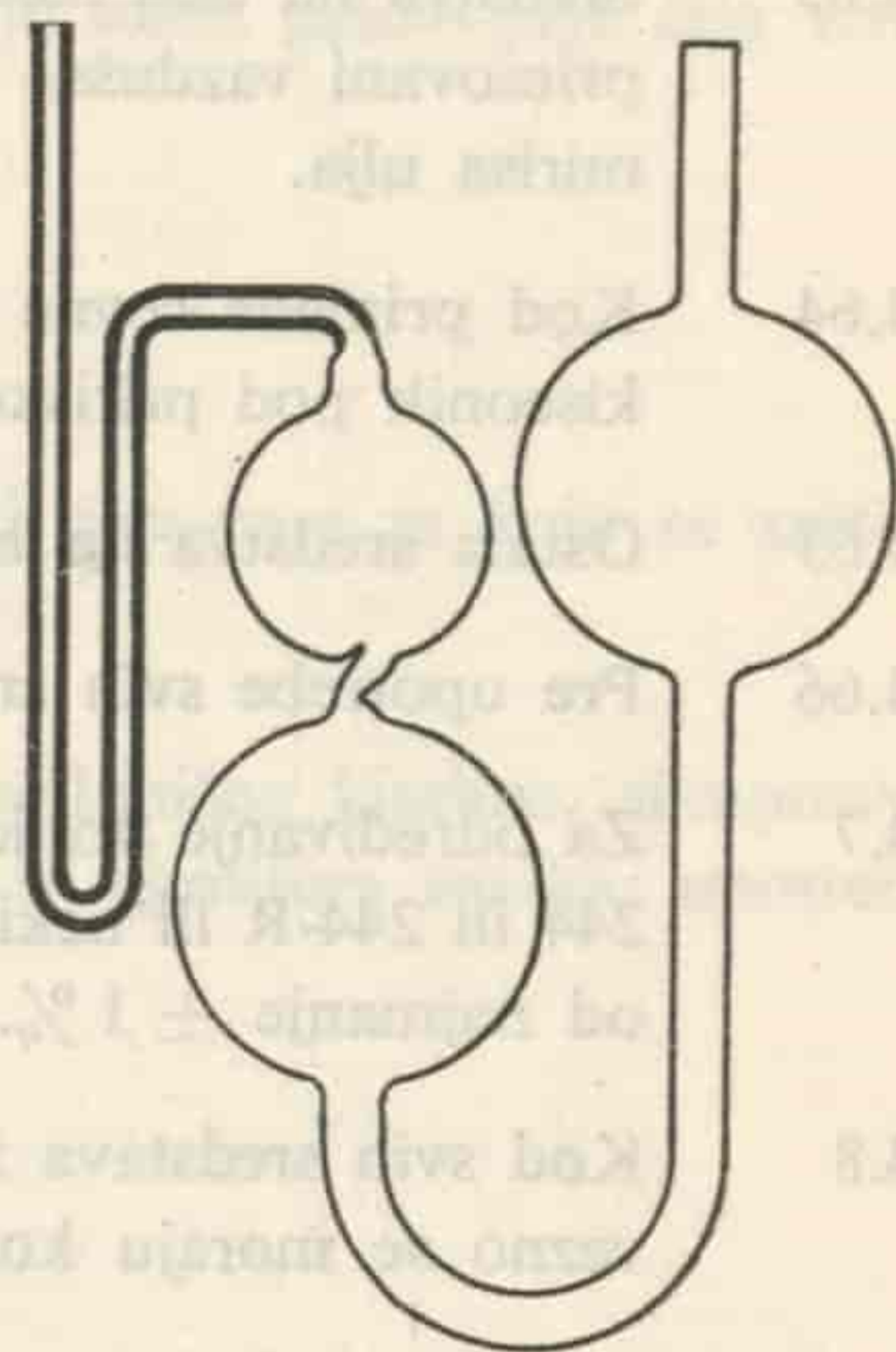
Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti eksploziva, i to:

Predlog br. 10830	Cinkov koncentrat. Uzimanje i priprema uzoraka	JUS B.G3.100
Predlog br. 10831	Cinkov koncentrat. Klasifikacija i tehnički uslovi	JUS B.G3.101
Predlog br. 10832	Cinkove rude i koncentрати. Metode hemijskih ispitivanja. Određivanje cinka	JUS B.G8.350
Predlog br. 10833	Cinkove rude i koncentрати. Metode hemijskih ispitivanja. Određivanje kadmijuma	JUS B.G8.352
Predlog br. 10834	Cinkove rude i koncentрати. Metode hemijskih ispitivanja. Određivanje železa	JUS B.G8.353
Predlog br. 10835	Cinkove rude i koncentрати. Metode hemijskih ispitivanja. Određivanje vlage	JUS B.G8.354

Nacrte predloga standarda pripremili su stručnjaci Hemijske industrije »Zorka« Šabac.

Predloge standarda razmatrala je stručna komisija za cinkove rude i koncentrate na svom sastanku od 25. X 1973. godine.

Materijal-predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim radnim organizacijama.

Interesenti koji nisu dobili predloge ovih standarda mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, 11001/933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

iz oblasti klanične industrije

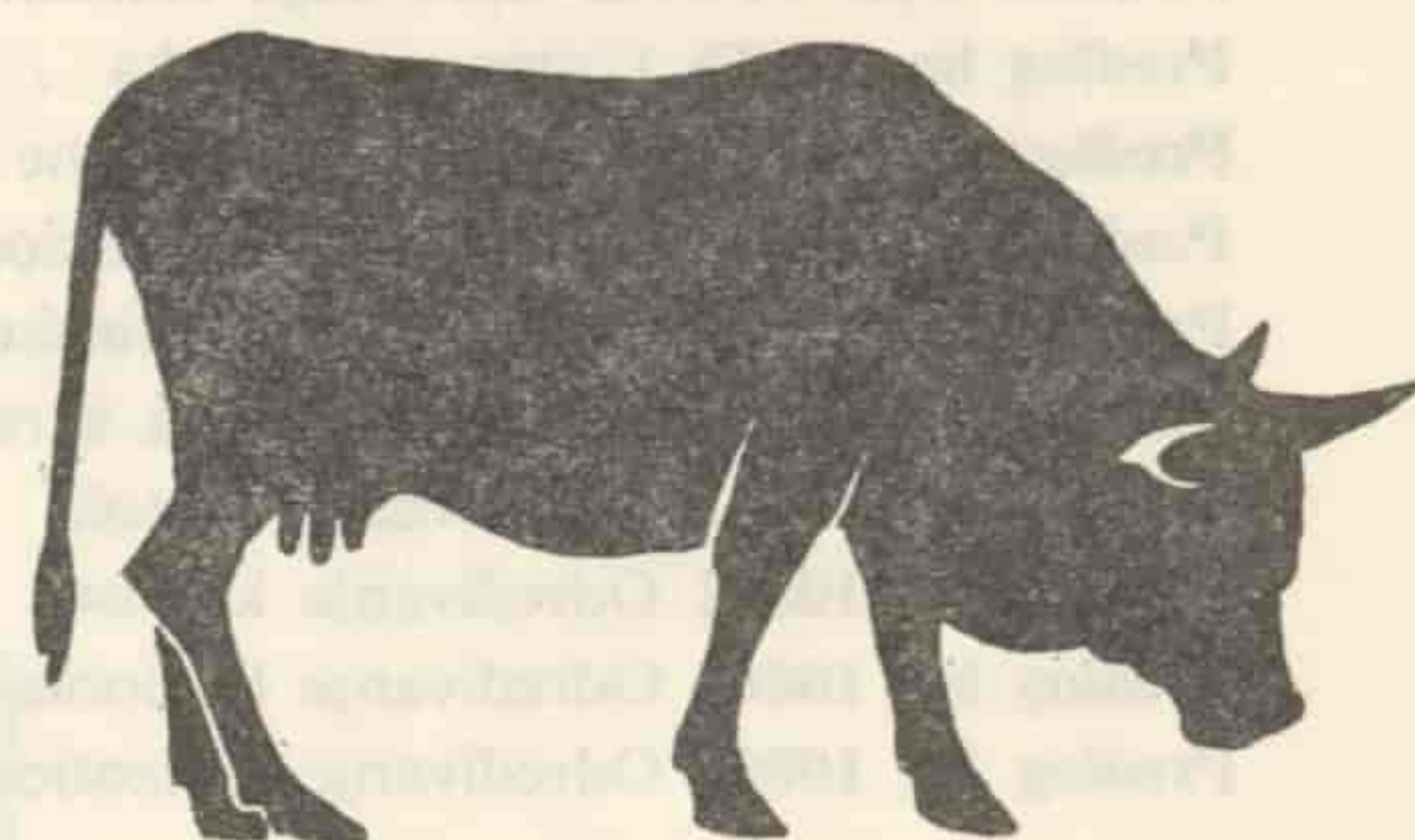
Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. mart 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 10836 Meso od goveda **JUS E.J1.014**

Predlog je uradio »Jugoinspekt« u saradnji sa Poljoprivrednim fakultetom — Beograd, zavodom za tehnologiju mesa, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom — Osijek, Jugoslovenskim institutom za tehnologiju mesa — Beograd i Institutom za stočarstvo — Novi Sad.

Predlozi su umnoženi i poslani zainteresovanim organizacijama, a interesenti koji predlog nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (11081, Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se materijal pošalje.

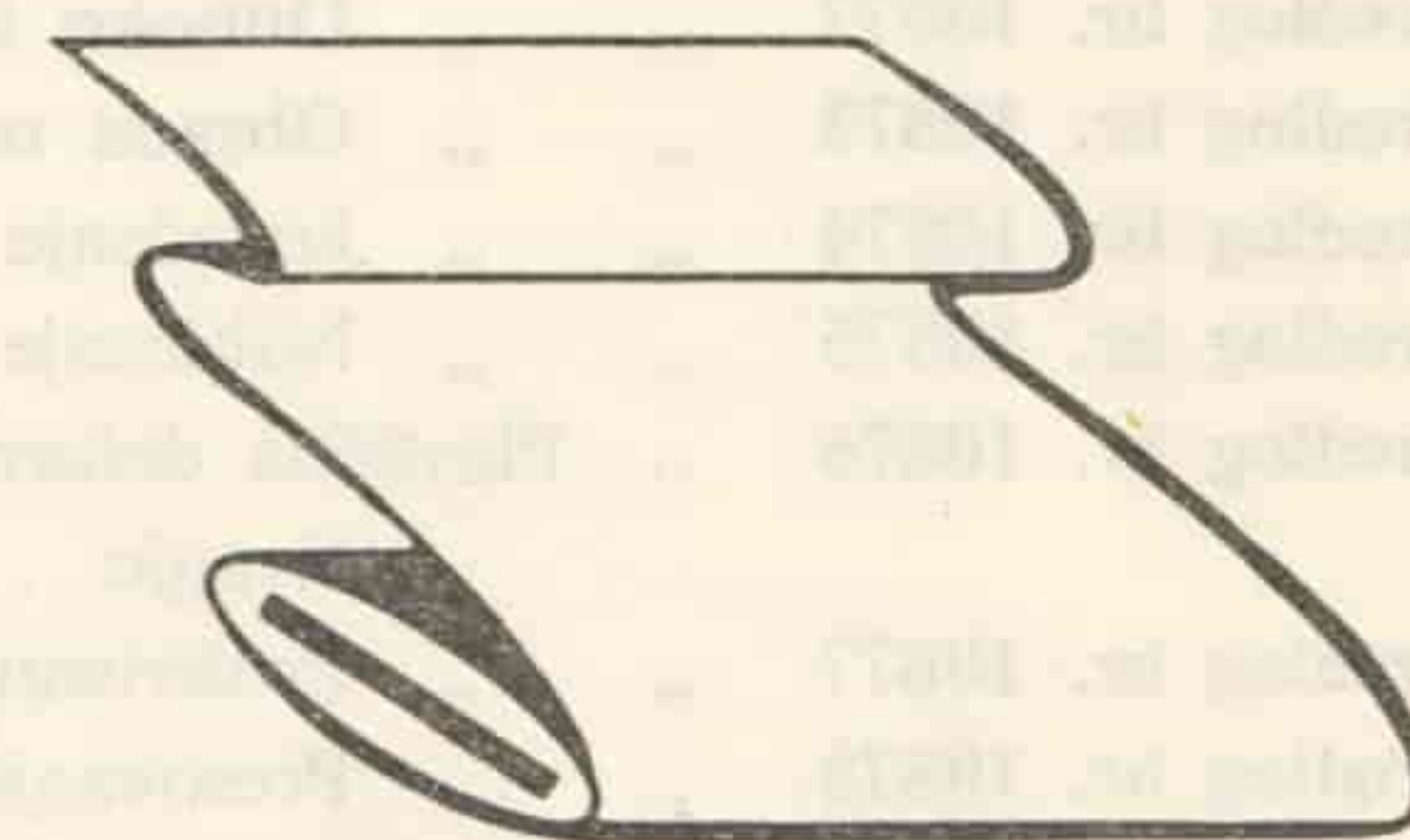

iz oblasti tekstilne industrije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. april 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 10837 Terminologija glavnih vrsta tekstilnih vlakana prema poreklu i hemijskom sastavu	JUS F.A0.012
Predlog br. 10838 Viskozna sečena vlakna. Opšti uslovi.....	JUS F.B1.061
Predlog br. 10839 Modalna sečena vlakna. Opšti uslovi	JUS F.B1.062
Predlog br. 10840 Acetatna sečena vlakna. Opšti uslovi.....	JUS F.B1.063
Predlog br. 10841 Bakaramonijačna sečena vlakna. Opšti uslovi	JUS F.B1.064
Predlog br. 10842 Poliakrilnitrilna sečena vlakna. Opšti uslovi..	JUS F.B1.071
Predlog br. 10843 Poliamidna sečena vlakna tipa 66, 6 i 11. Opšti uslovi	JUS F.B1.100
Predlog br. 10844 Poliestarska sečena vlakna. Opšti uslovi	JUS F.B1.121
Predlog br. 10845 Polipropilenska sečena vlakna. Opšti uslovi	JUS F.B1.141
Predlog br. 10846 Polivinilhlordna sečena vlakna. Opšti uslovi	JUS F.B1.151
Predlog br. 10847 Filament-pređa — rejon od regenerisane celuloze i od acetatne celuloze. Opšti uslovi	JUS F.B2.061
Predlog br. 10848 Filament-traka iz poliakrilnitrilnih vlakana. Opšti uslovi	JUS F.B2.071
Predlog br. 10849 Konvertirana traka iz poliakrilnitrilnih vlakana. Opšti uslovi	JUS F.B2.072
Predlog br. 10850 Poliamidna filament-pređa, tipa 66. Opšti uslovi	JUS F.B2.102
Predlog br. 10851 Poliestarska filament-pređa. Opšti uslovi	JUS F.B2.121
Predlog br. 10852 Elastomerna poliuretanska (elastanska) filament-pređa. Opšti uslovi	JUS F.B2.160
Predlog br. 10853 Staklena filament-pređa. Opšti uslovi.....	JUS F.B2.201
Predlog br. 10854 Kvalitativno i kvantitativno ispitivanje hemijskih sečenih vlakana	JUS F.S2.511
Predlog br. 10855 Kvalitativno i kvantitativno ispitivanje filament-pređe	JUS F.S2.512

Nacrte predloga standarda izradio je Inštitut za tekstilno tehnologiju Ljubljana, a usvojeni su na I zasedanju stručne komisije održanom 17. i 18. oktobra 1973. godine. Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovih standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54, tel. 011 634-322, sa zahtevom da im se materijal (ili neki ili svi) dostavi radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna.

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti droga i lekova

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Etarska ulja. Metode ispitivanja etarskih ulja:

Predlog br. 10856	Uzimanje uzoraka	JUS H.H8.010
Predlog br. 10857	Određivanje relativne gustoće	JUS H.H8.011
Predlog br. 10858	Određivanje refrakcionog broja	JUS H.H8.012
Predlog br. 10859	Određivanje kiselinskog broja	JUS H.H8.013
Predlog br. 10860	Određivanje ugla skretanje	JUS H.H8.014
Predlog br. 10861	Određivanje anetola	JUS H.H8.015
Predlog br. 10862	Određivanje karvona	JUS H.H8.016
Predlog br. 10863	Određivanje linaloola	JUS H.H8.017
Predlog br. 10864	Određivanje alilizotiocijanata	JUS H.H8.018

Predlozi će biti posebno odštampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili, mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) da im se materijal naknadno dostavi.

iz oblasti oblikovanja materijala i vrsta obrade

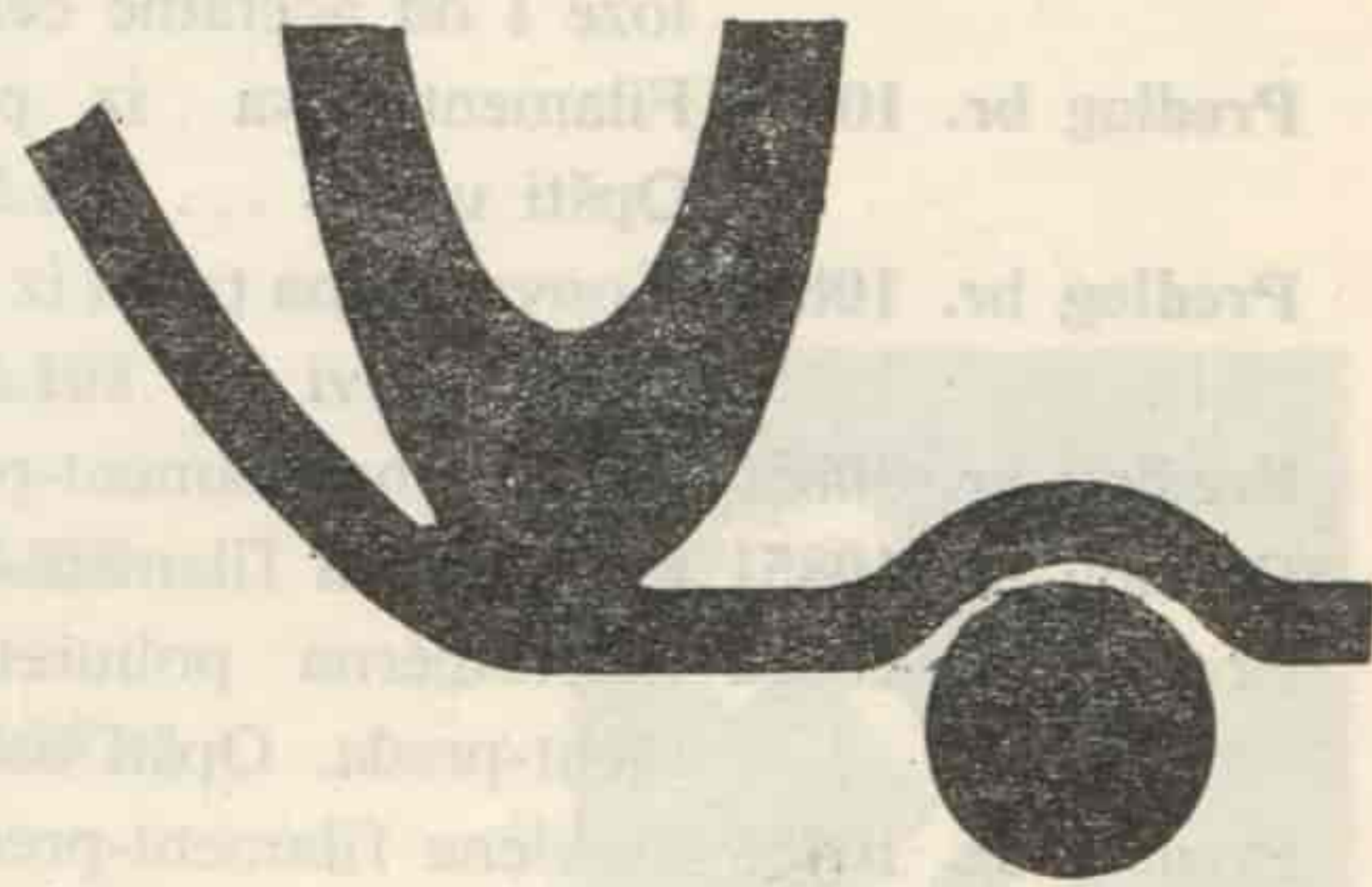
Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. mart 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi sledećih jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 10865	Oblikovanje materijala. Definicije. Podela	JUS M.A0.200
Predlog br. 10866	„ Plastična deformacija pritiskom. Valjanje	JUS M.A0.220
Predlog br. 10867	„ „ Obrada bez kalupa	JUS M.A0.221
Predlog br. 10868	„ „ Obrada u kalupu	JUS M.A0.222
Predlog br. 10869	„ „ Utiskivanje	JUS M.A0.223
Predlog br. 10870	„ „ Istiskivanje	JUS M.A0.224
Predlog br. 10871	„ Plastična deformacija zatezanjem i pritiskom. Izvlačenje	JUS M.A0.225
Predlog br. 10872	„ „ Duboko izvlačenje	JUS M.A0.226
Predlog br. 10873	„ „ Obrada na obrtnom kalupu	JUS M.A0.227
Predlog br. 10874	„ „ Izvlačenje grla	JUS M.A0.228
Predlog br. 10875	„ „ Nabiranje	JUS M.A0.229
Predlog br. 10876	„ Plastična deformacija zatezanjem. Izduživanje	JUS M.A0.230
Predlog br. 10877	„ „ Proširivanje	JUS M.A0.231
Predlog br. 10878	„ „ Presovanje	JUS M.A0.232
Predlog br. 10879	„ Plastična deformacija savijanjem	JUS M.A0.240
Predlog br. 10880	„ Plastična deformacija smicanjem	JUS M.A0.250
Predlog br. 10881	„ Deljenje	JUS M.A0.260
Predlog br. 10882	„ Spajanje	JUS M.A0.270

Predlozi su izrađeni u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i ovim se stavljaju na javnu diskusiju. Zainteresovane organizacije mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, p. fah 933) sa zahtevom da im se dostavi materijal radi stavljanja eventualnih primedbi.

Zahtevi za slanje materijala mogu se dostaviti najkasnije do 1. februara 1974. godine.

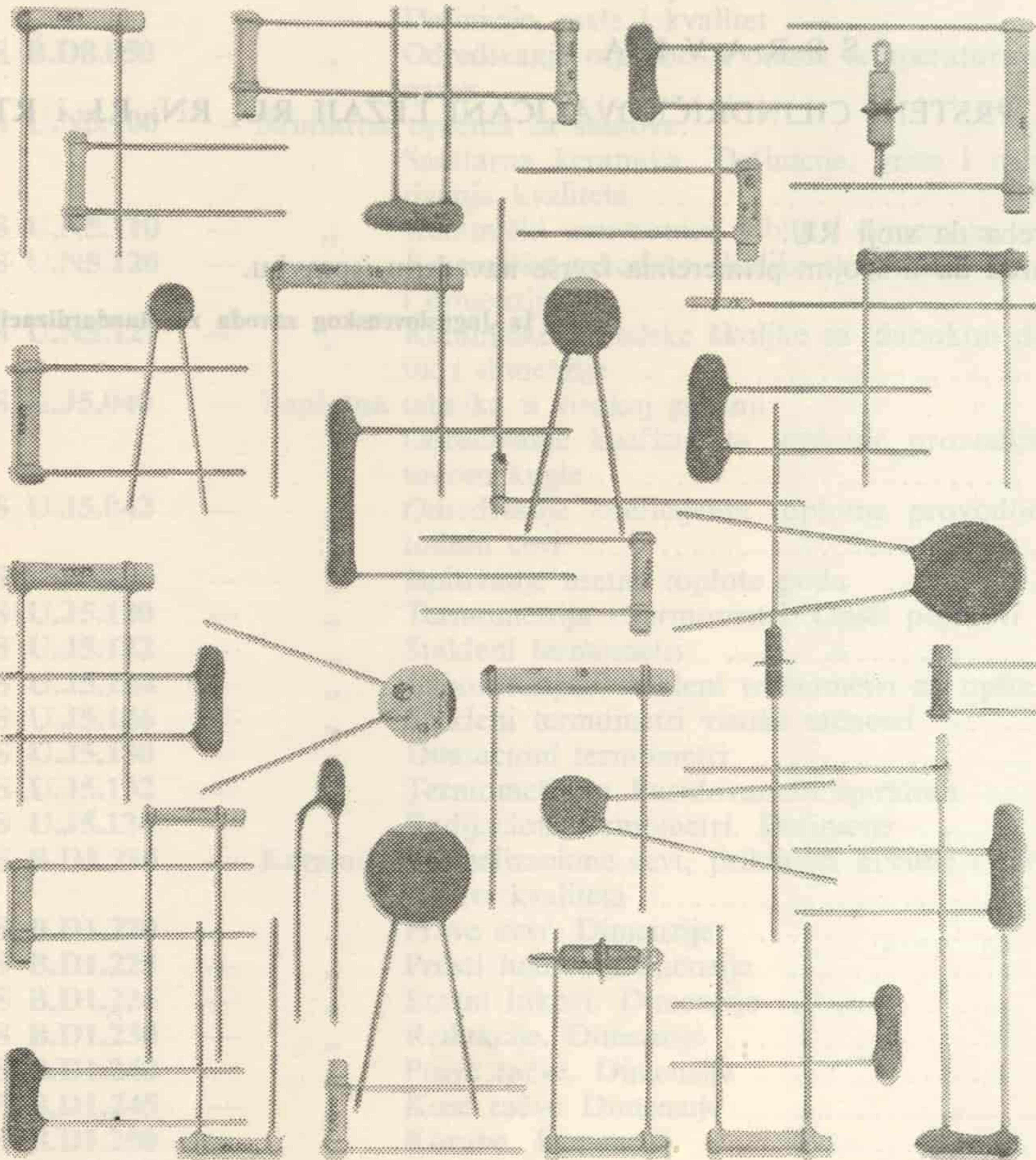
iz oblasti kondenzatora za elektroniku

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju jugoslovenski standard:

Predlog br. 10883 Nepromenljivi kondenzatori za elektronske uređaje. Nazivi, definicije i metode ispitivanja ... **JUS N.R.2.005**

Predlog standarda je uradio tehnički odbor 40 JEK-a na osnovu IEC preporuke. Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju 11000 — Beograd, Cara Uroša 54 (p. p. 933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

JUS N.R.2.005	Metode ispitivanja	38
JUS U.1.010	Zapisi od polara	39
JUS U.1.011	Metode ispitivanja	40
JUS U.1.012	Definicije pojnova	41
JUS U.1.013	Uputstvo o nazivima i simbolima	42
JUS U.1.014	Uputstvo o materijalu	43
JUS U.1.015	Određivanje vrste materijala	44
JUS U.1.016	Razvoj polara u sistemu polara za kondenzator	45
JUS U.1.017	Uputstvo o opoziciji zida i ploče	46
JUS U.1.018	Ispitivanje otpornosti materijala prema	47
JUS U.1.019	Ispitivanje otpornosti materijala prema	48
JUS U.1.020	Uputstvo	49

iz oblasti označavanja kablova za telekomunikacije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. god.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju jugoslovenski standard:

Predlog br. 10884 Kablovi sa vazdušno-papirnom izolacijom i metalnim omotačem **JUS N.C0.005**

Predlog standarda predstavlja reviziju standarda pod istim brojem donetog 1955. godine. Predlog je uradila Zajednica JPTT u saradnji sa proizvođačima kablova.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovog predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54 (p. p. 933) da im se dostavi predlog.

I S P R A V K A

JUS M.C3.636 Kotrljajni ležaji. PRSTENI CILINDRIČNOVALJČANI LEŽAJI RU, RN, RJ, i RT, reda mera 03.

I izdanje, I—1966

U tački 1 umesto prvog RN, treba da stoji RU.

Molimo sve imaoce ovog standarda da u svojim primercima izvrše navedenu ispravku.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

iz oblasti oblikovanja materijala

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. mart 1974. god.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju jugoslovenski standard:

Predlog br. 10885	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.230
Predlog br. 10886	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.231
Predlog br. 10887	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.232
Predlog br. 10888	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.233
Predlog br. 10889	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.234
Predlog br. 10890	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.235
Predlog br. 10891	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.236
Predlog br. 10892	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.237
Predlog br. 10893	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.238
Predlog br. 10894	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.239
Predlog br. 10895	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.240
Predlog br. 10896	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.241
Predlog br. 10897	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.242
Predlog br. 10898	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.243
Predlog br. 10899	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.244
Predlog br. 10900	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.245
Predlog br. 10901	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.246
Predlog br. 10902	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.247
Predlog br. 10903	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.248
Predlog br. 10904	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.249
Predlog br. 10905	Plastični delovi za mašinske strojeve	JUS M.40.250

Predlog standarda predstavlja reviziju standarda pod istim brojem donetog 1955. godine. Predlog je uradila Zajednica JPTT u saradnji sa proizvođačima kablova. Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovog predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, 11000 Beograd, Cara Uroša 54 (p. p. 933) da im se dostavi predlog.

Molimo sve imaoce ovog standarda da u svojim primercima izvrše navedenu ispravku.

objavljeni jugoslovenski standardi

»Službeni list SFRJ« br. 29/73 od 31. V 1973.

JUS U.N1.250	— Građevinski prefabrikovani elementi:	
	Armiranobetonski prozori	35,—
JUS U.N1.030	— „ Blokovi od pepela termoelektrana	14,—
JUS U.M1.060	— „ Gas i peno-beton. Zaštita armature protiv korozije	26,—
JUS B.D1.334	— Keramičke pločice:	
	Fasadne vučene i presovane pločice.	
	Definicije, vrste i kvalitet	14,—
JUS B.D8.050	— „ Određivanje otpornosti prema temperaturnim prome- nama	6,—
JUS U.N5.100	— Sanitarna oprema za stanove:	
	Sanitarna keramika. Definicija, vrste i metode ispi- tivanja kvaliteta	10,—
JUS U.N5.110	— „ Keramički umivaonici. Oblik i dimenzije	17,—
JUS U.N5.120	— „ Keramičke zahodske školjke sa plitkim dnom. Oblik i dimenzije	17,—
JUS U.N5.121	— „ Keramičke zahodske školjke sa dubokim dnom. Ob- lik i dimenzije	17,—
JUS U.J5.040	— Toplotna tehnika u visokoj gradnji:	
	Određivanje koeficijenta toplotne provodljivosti me- todom kugle	10,—
JUS U.J5.042	— „ Određivanje koeficijenta toplotne provodljivosti me- todom cevi	14,—
JUS U.J5.054	— „ Ispitivanje osetne toplote poda	14,—
JUS U.J5.120	— „ Termometrija i termometri. Opšti pojmovi	10,—
JUS U.J5.122	— „ Stakleni termometri	26,—
JUS U.J5.124	— „ Laboratorijski stakleni termometri za opšte svrhe ..	6,—
JUS U.J5.126	— „ Stakleni termometri visoke tačnosti	6,—
JUS U.J5.130	— „ Dilatacioni termometri	6,—
JUS U.J5.132	— „ Termometri sa Buridovanom spiralom	6,—
JUS U.J5.134	— „ Radijacioni termometri. Definicije	6,—
JUS B.D1.210	— Keramičke kanalizacione cevi, priključci korube i ploče:	
	Uslovi kvaliteta	17,—
JUS B.D1.220	— „ Prave cevi. Dimenzije	10,—
JUS B.D1.225	— „ Prosti lukovi. Dimenzije	10,—
JUS B.D1.226	— „ Etažni lukovi. Dimenzije	10,—
JUS B.D1.230	— „ Redukcije. Dimenzije	10,—
JUS B.D1.240	— „ Prave račve. Dimenzije	14,—
JUS B.D1.245	— „ Kose račve. Dimenzije	14,—
JUS B.D1.250	— „ Korube. Dimenzije	10,—
JUS B.D8.400	— „ Metode ispitivanja	20,—
JUS U.J1.010	— Zaštita od požara:	
	Ispitivanje materijala i konstrukcija.	
	Definicije pojmova	10,—
JUS U.J1.020	— „ Priprema uzoraka za određivanje kalorične moći ..	6,—
JUS U.J1.040	— „ Ispitivanje gorivosti materijala	17,—
JUS U.J1.060	— „ Određivanje brzine širenja plamena	17,—
JUS U.J1.070	— „ Razvoj požara u ispitnim pećima za konstrukcije ..	10,—
JUS U.J1.090	— „ Ispitivanje otpornosti zidova protiv požara	14,—
JUS U.J1.100	— „ Ispitivanje otpornosti stubova protiv požara	10,—
JUS U.J1.110	— „ Ispitivanje otpornosti međuspratnih konstrukcija pro- tiv požara	10,—

JUS U.J1.160	—	„ Ispitivanje otpornosti vrata, prozora i poklopaca protiv požara	14,—
JUS U.J1.170	—	„ Ispitivanje otpornosti dimnjaka protiv požara	10,—
JUS U.J1.200	—	„ Merenje temperatura na neizloženoj strani konstrukcija	10,—
JUS A.A2.030	—	Osnovna merila za uslove kvaliteta potrošačke robe. Objašnjenje pojmova	6,—
JUS A.A2.031	—	Ispitivanje potrošačke robe. Opšta pravila.	10,—
JUS A.A2.032	—	Uporedno ispitivanje potrošačke robe. Objašnjenje pojmova ..	6,—
JUS A.A2.033	—	Upotrebna vrednost potrošačke robe.....	6,—

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. avgusta 1973. godine.

JUS A.FO.003	—	Obrada informacija. Prenos digitalnih podataka. Definicije pojmova	59,—
--------------	---	--	------

Naveden standard primenjuje se od 1. avgusta 1973. godine.

14,—	Definicije vrata i kvaliteta	JUS B.D.030
14,—	Obdavanje otpornosti pri izloženosti temperaturama	JUS F.1.100
17,—	Zanimana keramika. Definicija vrata i metodološki iranja kvaliteta	JUS E.N.170
17,—	Keramika univisionici. Otkrivanje dimenzija. Otkrivanje	JUS E.N.130
17,—	Keramika za izloženost. Otkrivanje dimenzija. Otkrivanje	JUS E.N.120
17,—	lik i dimenzije	JUS U.1.040
10,—	Obdavanje kvaliteta toplote provodljivosti me- todom kuha	JUS U.1.042
14,—	Obdavanje kvaliteta toplote provodljivosti me- todom cevi	JUS U.1.054
14,—	Ispitivanje osetne toplote pod	JUS U.1.120
10,—	Termometrija i termometri. Opšti pojmovi	JUS U.1.122
26,—	Stakleni termometri	JUS U.1.124
6,—	Laboratorijski stakleni termometri za opšte svrhe	JUS U.1.126
6,—	Stakleni termometri visoke tačnosti	JUS U.1.128
6,—	Tilacioni termometri	JUS U.1.130
6,—	Termometri sa bliskovanim spajanjem	JUS U.1.132
6,—	Kalibracioni termometri. Definicije	JUS U.1.134
17,—	Keramika i keramičke cevi. Izloženost koruzi i ploči: Ispitivanje	JUS B.D.110
10,—	Prve cevi. Dimenzije	JUS B.D.120
10,—	Prvi lakovi. Dimenzije	JUS B.D.122
10,—	Drugi lakovi. Dimenzije	JUS B.D.124
10,—	Redukcije. Dimenzije	JUS B.D.126
14,—	Prve tačke. Dimenzije	JUS B.D.128
14,—	Kose tačke. Dimenzije	JUS B.D.130
10,—	Korpe. Dimenzije	JUS B.D.132
20,—	Metode ispitivanja	JUS B.D.134
10,—	Ispitivanje materijala i konstrukcija	JUS U.1.110
6,—	Ispitivanje materijala za određivanje kalorične moći	JUS U.1.100
17,—	Ispitivanje kvaliteta materijala	JUS U.1.102
17,—	Obdavanje brzine strujanja	JUS U.1.104
10,—	Razvoj požara u ispitnim prostorima za konstrukcije	JUS U.1.106
14,—	Ispitivanje otpornosti zidova protiv požara	JUS U.1.108
10,—	Ispitivanje otpornosti stepova protiv požara	JUS U.1.110
10,—	Ispitivanje otpornosti međuspratnih konstrukcija protiv požara	JUS U.1.112

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži srednje i velike međunarodne dokumentacije koja je izdana od strane Međunarodne standardizacije (ISO) i Međunarodne Elektrotehničke Komisije (IEC) za dokumentaciju. U ovom pregledu su uključene i dokumentacije iz područja standardizacije, ali neke nisu uključene u ovaj pregled.

dokumentacija ISO

ISO/TC 1 – Kvaliteta

Priručnik za implementaciju ISO 9001
ISO 9001:2015 – Kvaliteta – Zahtjevi za sustav
menadžmenta

ISO/TC 2 – Mjerenje

Priručnik za implementaciju ISO 10012
ISO 10012:2013 – Mjerenje – Zahtjevi za sustav
menadžmenta

ISO/TC 3 – Tehnički dokumenti

Priručnik za implementaciju ISO 15926
ISO 15926:2013 – Tehnički dokumenti – Zahtjevi
za sustav menadžmenta

ISO/TC 4 – Sustavi informacija

Priručnik za implementaciju ISO 27001
ISO 27001:2017 – Sigurnost informacija – Zahtjevi
za sustav menadžmenta

ISO/TC 5 – ISO 15000

Priručnik za implementaciju ISO 15000
ISO 15000:2013 – ISO 15000 – Zahtjevi za sustav
menadžmenta

ISO/TC 6 – ISO 15001

Priručnik za implementaciju ISO 15001
ISO 15001:2013 – ISO 15001 – Zahtjevi za sustav
menadžmenta

ISO/TC 7 – ISO 15002

Priručnik za implementaciju ISO 15002
ISO 15002:2013 – ISO 15002 – Zahtjevi za sustav
menadžmenta

međunarodna
standardizacija

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2983 »Kotrljajni ležaji. Navrtke sa urezima na obodu i osiguravajuće podloške sa jezičcima« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 5 — Metalne cevi i fitinzi

Međunarodni standard:

br. 2851 »Metalne cevi i fitinzi. Krivine i račve od nerđajućeg čelika za prehrambenu industriju«

ISO/TC 6 — Papir, karton i celulozna pulpa

Međunarodni standard:

br. 2493 »Papir i karton. Određivanje krutosti. Statička metoda ispitivanja savijanjem«

ISO/TC 11 — Parni kotlovi sudovi pod pritiskom

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2694 »Sudovi pod pritiskom« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 20 — Aero i kosmonautika

Međunarodni standardi:

br. 1467 »Karakteristike jednopolnih prekidača sa dugmetom za opšte svrhe, primenjenih na vazduhoplovima«

br. 1509 »Karakteristike trolnih prekidača sa dugmetom za opšte svrhe, primenjenih na vazduhoplovima«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3174 »Vazduhoplovi. Spojevi za proveru hidrauličnih sistema za aparate na zemlji«.

br. 3229 »Vazduhoplovstvo. Zakivci od legura nikla. Osnovi dimenzije, materijali i simboli za identifikaciju«

br. 3230 »Vazduhoplovstvo. Zakivci od aluminijumovih legura. Osnovne dimenzije, materijali i simboli za identifikaciju« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 22 — Drumska vozila

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3267 »Motorna vozila. Čistači farova« (Rok za primedbe 4. IV 1973).

ISO/TC 23 — Poljoprivredne mašine i traktori

Međunarodni standard:

br. 1168 »Žetelice-vršalice (kombajni). Radna širina i broj noževa«

ISO/TC 26 — Bakar i bakarne legure

Međunarodni standardi:

br. 427 »Bakar — kalaj legure za gnječenje. Hemijski sastav i oblici poluproizvoda«

br. 428 »Bakar-aluminijum legure za gnječenje. Hemijski sastav i oblici proizvoda«

br. 429 »Bakar — nikl legure za gnječenje. Hemijski sastav i oblici proizvoda«

br. 430 »Bakar — nikl — cink legure za gnječenje. Hemijski sastav i oblici poluproizvoda«

br. 2625 »Bakar i bakarne legure. Ispitivanje žice naizmeničnim savijanjem«

br. 2627 »Bakar i bakarne legure. Ispitivanje žice na torziju«

br. 712 »Bakar i bakarne legure. Ispitivanje površinske tvrdoće po Rokvelu (skale N i T)«

br. 713 »Bakar i bakarne legure. Ispitivanje površinske tvrdoće kuglicom po Rokvelu (skale B, F i G)«

ISO/TC 28 — Nafta i proizvodi nafte

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3105 »Kapilarni stakleni kinematski viskozimetar. Specifikacije i uputstvo za rad« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 29 — Sitan alat

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3338 »Cilindrične drške alata za glodanje. Dimenzionalne karakteristike cilindričnih glatkih drški i cilindričnih drški sa zaravnjenjem« (Rok za primedbe 4. IV 1973).

ISO/TC 33 — Vatrostalni materijal

Međunarodni standard:

- br. 2478 »Vatrostalni oblikovani puni proizvodi. Određivanje trajne promene dimenzija pod uticajem toplote«

ISO/TC 37 — Terminologija (principi i usklađivanje)

Međunarodni standard:

- br. 1951 »Leksikografski simboli koji se posebno koriste pri klasifikaciji rečnika«

ISO/TC 38 — Tekstil

Međunarodni standardi:

- br. 1833 »Tekstil. Kvantitativna hemijska analiza mešavine više vrsta tekstilnih vlakana«
br. 2947 »Opšte tablice za konverziju vrednosti finoće pređe iz tradicionalnog metričkog sistema u zaokružljene vrednosti sistema Tex-a«.

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 137 »Vuna. Određivanje prečnika vlakna. Metode projekcionog mikroskopa« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 38 — Mašine alatke

Međunarodni standard:

- br. 2727 »Međunarodne jedinice za konstrukciju mašina alatki. Kućišta glavnog vretena«

ISO/TC 42 — Fotografija

Međunarodni standardi:

- br. 516 »Fotografija. Označavanje trajanja (dužine) eksponiranja od fotoaparata«
br. 897 »Fotografija. Utvrđivanje strane predviđene emulzijom filmova namotanih u rolne i označenih po ivicama za upotrebu u fotoaparatima«
br. 1754 »Fotografija. Fotografski aparati koji koriste filmove od 35 mm i manje. Dimenzije slika«
br. 1755 »Fotografija. Sijazpozitivi za projekciju. Dimenzije«

ISO/TC 44 — Varenje

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 547 »Elektrode za zavarivanje niskougljeničnih čelika i niskolegiranih čelika velike čvrstoće. Dužine i tolerancije«
br. 864 »Žice za zavarivanje niskougljeničnih čelika pod zaštitnim gasom. Dimenzije žica, kalemova, kolutova, namotaja«.
br. 3041 »Zahtevi kod zavarivanja. Kategorije zahteva za zavarene spojeve«
br. 3088 »Zahtevi kod zavarivanja. Faktori koje treba uzeti u obzir kod specifikiranja zahteva kod otopljenih zavarenih spojeva kod čelika (uticaj tehničkih faktora)« (Rok za primedbe 4. IV 1974).

ISO/TC 45 Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standardi:

- br. 2058 »Sirov stiren butadien kaučuk (SBR). Određivanje isparljivih materija«
br. 2231 »Tkanine presvučene gumom ili plastičnim masama. Standardne atmosfere za kondicioniranje i ispitivanje«
br. 2393 »Oprema i postupak za pripremu, mešanje i vulkanizaciju mešavina gume«
br. 2411 »Tkanine presvučene gumom ili plastičnim masama. Određivanje adhezije prevlaka«

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3257 »Čađ. Test receptura u stiren butadien kaučuku i procenjivanje karakteristika rezultata vulkanizata« (Rok za primedbe 4. IV 1973).

ISO/TC 47 — Hemija

Međunarodni standardi:

- br. 2211 »Tečni hemijski proizvodi. Određivanje boje po Hazenu«.
br. 2464 »Glicerol, sirovi, tehnički. Određivanje organskih materija koje ne sadrže glicerol«
br. 2762 »Hlorovodonična kiselina, tehnička. Određivanje rastvorljivih sulfata. Turbidimetrijska metoda«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 984 »Natrijumhidroksid, tehnički. Određivanje sadržaja silicijuma. Fotometrijska metoda sa redukovanim silicijummolibdenskim kompleksom«

- br. 3195 »Natrijumhidroksid, tehnički. Uzimanje uzoraka. Uzorak za ispitivanje. Priprema osnovnog rastvora za vršenje izvesnih određivanja«
- br. 3199 »Natrijumhlorat, tehnički. Određivanje sadržaja hloarata. Dihromat titrimetrijska metoda« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)
- br. 3200 »Natrijum i kalijum silikati, tehnički. Određivanje sadržaja sulfata. Gravimetrijska metoda pomoću barijumsulfata«
- br. 3201 »Natrijum i kalijum silikati, tehnički. Određivanje sadržaja gvožđa. 1,10 fenantrolin fotometrijska metoda«

ISO/TC 59 — Zgradarstvo

Međunarodni standardi:

- br. 1046 »Arhitektonski i građevinski planovi. Terminološki rečnik«
- br. 1803 »Tolerancije u zgradarstvu. Terminološki rečnik«

ISO/TC 61 — Plastične mase

Međunarodni standard:

- br. 2039 »Plastične mase i ebonit. Određivanje tvrdoće metodom utiskivanja kugle«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 877 »Plastične mase. Određivanje otpornosti prema promeni usled dejstva svetlosti ispod stakla«
- br. 1873 »Plastične mase. Označavanje polipropilenskih termoplastičnih materijala«
- br. 3146 »Plastične mase. Određivanje temperature topljenja semi-kristalinih polimera. Optička metoda«
- br. 3167 »Plastične mase. Pripremanje i korišćenje epruveta iz termoplastičnih materijala za oblikovanje za višestruka ispitivanja«

Predlog dopuni 4. preporuke ISO/R 472—1969

»Plastične mase. Definicije termina« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 70 — Motori sa unutrašnjim sagorevanjem

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3249 »Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Definicije položaja na motoru« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji

Međunarodni standard:

- br. 2013 »Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Sekcionalna vratila za mašine za pletenje. Promene oblika i položaja, doterivanje«.

ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure

Međunarodni standardi:

- br. 793 »Aluminijum i aluminijumske legure. Određivanje gvožđa. Ortofenantrolin fotometrijska metoda«.
- br. 810 »Magnezijum i magnezijumove legure. Određivanje mangana. Perjodatna fotometrijska metoda (sadržaj mangana manji od 0,01%)«
- br. 1783 »Magnezijumove legure. Određivanje cinka. Volumetrijska metoda«.

ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi za pesticide

Dopuna 4. i 5. preporuke ISO/R 1750—1973— »Jedinstveni nazivi za pesticide i drugih fitofarmaceutskih proizvoda«

ISO/TC 92 — Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3261 »Ispitivanje požara. Terminološki rečnik«. (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija

Međunarodni standard:

- br. 1155 »Obrada informacija. Korišćenje longitudinalnih pariteta za otkrivanje grešaka pri predavanju informacija«.

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 962 »Obrada informacija. Predstavljanje skupa znakova 7-bit kada u njegovih 7-bit i 8-bit proširenja na magnetnim trakama sa 9 tragova, širine trake 12,7 mm (0,5 in.)«.

- br. 1861 »Obrada informacija. Magnetne trake širine 12,7 mm (0,5 in), sa 7 tragova, za razmenu informacija ispisanih sa 8-bitova po mm (200 bitova po inču)« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 99 — Polupreradevine od drveta

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 631 »Mozaik parket. Opšte karakteristike«.
- br. 1072 »Masivan drveni parket. Opšte karakteristike«.
- br. 3247 »Mozaik parket. Klasifikacija hrastovih daščica« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 104 — Konteneri za transport robe

Međunarodni standard:

- br. 668 »Dimenzije i maksimalne bruto mase kontenera za transport robe«.

ISO/TC 106 — Materijal i proizvodi za zubarstvo

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3246 »Zubarstvo. Proučavanje radnog prostora zubnog lekara« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 107 — Metalne i druge neorganske prevlake

Međunarodni standard:

br. 2064 »Metalne i druge neorganske prevlake. Definicije i sporazumi u vezi sa merenjem debljine«.

ISO/TC 110 — Vozila unutrašnjeg transporta

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3184 »Vozila unutrašnjeg transporta. Ispitivanje stabilnosti viljuškara« (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 119 — Materijali i proizvodi metalurgije praha

Međunarodni standardi:

br. 2737 »Porozni sinterovani metalni materijali. Određivanje sadržaja ulja«.

br. 2738 »Porozni sinterovani metalni materijali. Određivanje gustine i otvorene poroznosti«.

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3252 »Materijali i proizvodi metalurgije praha. Terminološki rečnik« (Rok za primedbe 4. IV 1973.)

ISO/TC 122 — Ambalaža

Međunarodni standardi:

br. 2874 »Ambalaža. Transportna ambalaža sastavljena i napunjena. Deo IX: Ispitivanje složaja metodom pritiska«.

br. 2875 »Ambalaža. Transportna ambalaža sastavljena i napunjena. Deo X: Ispitivanje otpornosti metodom raspršivanja vode«.

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3394 »Dimenzije nesavittljive pravougaone ambalaže. Transportna ambalaža sa dvostrukom pregradom«. (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 126 — Duvan i duvanski proizvodi

Predlog međunarodnog standarda:

br. 2965 »Duvan i duvanski proizvodi. Papir za cigarete. Određivanje propustljivosti vazduha«. (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

ISO/TC 138 — Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3212 »Cevi od polipropilena. Uslovi za ispitivanje prskanja«. (Rok za primedbe 4. IV 1974.)

dokumentacija IEC

IEC/TC 15 — Izolacioni materijal

IEC publikacija 371-3-1 (prvo izdanje, 1973):
Specifikacija izolacionog materijala proizvedenog od prirodnog liskuna ili od obrađene liskunske hartije. Deo treći: Specifikacije za posebne materijale. List 1: Krut materijal od liskuna za lamele kolektora. Cena: 18 šv. fr.

IEC/TC 17 — Prekidači i kontrolori

Regulacione sklopke (niskonaponski sklopni aparati za regulaciona i pomoćna strujna kola, uključujući rele kontaktora):

IEC publikacija 337-1A (prvo izdanje, 1973. god). Prva dopuna IEC publikacije 337-1 (1970. god).

Deo prvi: Opšte odredbe: Cena: 13,50 šv. fr.
IEC publikacija 337-2A (prvo izdanje, 1973):
Prva dopuna IEC publikacije 337-2 (1970. god.)
Deo drugi: Posebne odredbe za specijalne tipove regulacionih sklopki. Član drugi:

Dopunske odredbe za rotacione regulacione sklopke. Cena: 18 šv. fr.

IEC publikacija 292-1B (prvo izdanje, 1973. god). Dopuna IEC publikacije 292-1 (1969. god).

Starteri za motore niskog napona. Deo prvi:
Direktni starteri (pod punim naponom) naizmenične struje. Cena: 7 šv. fr.

IEC/TC 29 Elektroakustika

IEC publikacija 90: »Dimenzije utikača za aparate za korekciju sluha«.

Drugo izdanje, 1973. god. Cena 10 šv. fr.

IEC publikacija 126: »IEC referentni spojnik za merenje aparata za korekciju sluha«. Drugo izdanje, 1973. god. Cena 19,50 šv. fr.

IEC/TC 33 Energetski kondenzatori

IEC publikacija 110 (drugo izdanje, 1973. god.)
Preporuke za energetske kondenzatore za frekvencije između 40 i 24000 Hz. Cena: 40 šv. fr.

IEC/TC 35 — Primarne ćelije i baterije

Izmena br. 2. IEC publikacije 86-2 (Treće izdanje, 1972. god.): Primarne ćelije i baterije, deo 2. Specifikacije. Septembar 1973. god.
Cena: 21 šv. fr.

IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje

IEC publikacija 393-1: Potenciometri. Deo prvi: Nazivi i metode ispitivanja. Prvo izdanje, 1973. god. Cena: 70,50 šv. fr.

IEC/TC 45 — Nuklearna instrumentacija

IEC publikacija 248 A: Prvi dodatak publikaciji 248 (1967) — Spoljni prečnik posude za merenje radioaktivnih izvora (planšeta) koje se primenjuju u nuklearnim elektronskim instrumentima
Cena: 5 šv. fr.

IEC/TC 47 — Poluprovodnički sastavni delovi

Šesta dopuna IEC publikacije 147-1 (1972):
»Osnovne vrednosti i karakteristike poluprovodničkih sastavnih delova i opšti principi mernih metoda. Deo 1: Osnovne vrednosti i karakteristike«. 1973. god. Cena: 33 šv. fr.

Treća dopuna IEC publikacije 147-0 (1966), 147-OA (1969) i 147-OB (1969): »Osnovne vrednosti i karakteristike poluprovodničkih sastavnih delova i opšti principi mernih metoda. Deo O: Opšte karakteristike i terminologija«. 1973. god. Cena: 40 šv. fr.

IEC/TC 51 — Feromagnetni materijali

Druga dopuna IEC publikacije 367-1 (1971):
»Jezgra za kalemove i transformatore u telekomunikacijama.« Deo 1: »Metode merenja«. 1973. god. Cena: 7 šv. fr.

IEC/TC 59 — Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo

IEC publikacija 442 (prvo izdanje, 1973. god.)
Postupak za merenje radne sposobnosti električnih roštilja za hleb za upotrebu u domaćinstvu i za slične svrhe. Cena: 22,50 šv. fr.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena. Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove koje žele da na svoj teret pošalju stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Cara Uroša br. 54 radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1973.

IV Kvartal

Cirih	*ISO/TC 5/SC 9	Metalne cevi i fitinzi. Cevi i fitinzi za prehrambenu industriju
SAD	*ISO/TC 20/SC 9	Aero i kosmonautika. Opterećenje vazduhoplova
	*ISO/TC 34	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi
Nju Delhi	*ISO/TC 34/SC 7	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Mirođije i začini
Nju Delhi	*ISO/TC 34/SC 8	Sredstva za uživanje
Nemačka	ISO/TC 47/SC 3	Hemija. Reaktivni za hemijsku analizu
	*ISO/TC 111/SC 3	Gips. Konstruktivne komponente na bazi gipsa

Nepoznati podaci za listu

*ISO/TC 3	Tolerancije
*ISO/TC 8/SC 1	Brodogradnja. Korito, armatura za korito i uređaj na palubi
*ISO/TC 8/SC 3	Brodogradnja. Brodske elise
*ISO/TC 33/SC 1	Vatrostalni materijal. Terminologija
*ISO/TC 47/SC 9	Hemija. Sumpor, ugljenoksid
*ISO/TC 47/SC 14	Hemija. Etilen, propilen butedien

Decembar 1973/Januar 1974.

London	*ISO/TC 39/SC 2	Mašine alatke uslovi ispitivanja
1973—1974.		
Italija	*ISO/TC 8/SC 10	Brodogradnja. Palubni mehanizmi
London	*ISO/TC 78	Aromatični ugljovodnici

1974.

Januar			
22—25	Pariz	ISO/TC 20/SC 3	Aero i kosmonautika. Simboli mehanike leta
	Pariz	*ISO/TC 20/SC 10	Aero i kosmonautika. Cevi, cevne spojke i odgovarajuće zaptivke za vazduhoplove.
	Frankfurt	*ISO/TC 23/SC 4	Poljoprivredne mašine i traktori. Traktori
	Frankfurt	*ISO/TC 23/SC 9	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za sejanje, sađenje i đubrenje
		*ISO/TC 82/SC 6	Rudarstvo. Dijamantski bušaći pribor sa jezgrovanjem
	Voorburg	*ISO/TC 111/SC 2	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Kuke

Februar

4—6	Miami	*ISO/TC 22/SC 17	Drumska vozila. Vidljivost
7—8	Rim	*ISO/TC 23/SC 7	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za žetvu i konzervaciju

12—14	Nju Delhi	*ISO/TC 136/SC 1 *ISO/TC 8/SC 7	Nameštaj. Metoda ispitivanja Brodogradnja. Unutarnja plovidba
	Čehoslovačka	*ISO/TC 10/SC 4	Crteži (opšti principi). Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
	Keln	*ISO/TC 10/SC 6	Crteži (opšti principi). Crteži u mašinstvu
	Švedska	*ISO/TC 22/SC 2 ISO/TC 67/SC 1	Drumska vozila. Kočni sistem, oprema i mehaničke veze. Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa.
	Pariz	*ISO/TC 110/SC 3	Cevovodi Vozila unutrašnjeg transporta. Točkovi i točkići za unutrašnji transport
Februar/Mart			
26—2	Milan	*ISO/TC 54 *ISO/TC 5/SC 5	Etarska ulja Metalne cevi i fitinzi, (izuzev od livenog gvožđa)
	Pariz	*ISO/TC 68	Standardizacija u oblasti bankarstva
Mart			
	London	*ISO/TC 118/SC 1	Kompresori, pneumatski alati i mašine. Turbokompresori
	London	*ISO/TC 118/SC 2	Kompresori, pneumatski alati i mašine. Terminologija, definicije i simboli
	London	*ISO/TC 144	Sistemi za difuziju vazduha
Mart/April			
	Italija	*ISO/TC 22/SC 22	Drumska vozila. Motocikli
	London	*ISO/TC 126	Duvan i duvanski proizvodi
	London	*ISO/TC 126/SC 1	Duvan i duvanski proizvodi. Fizička i dimenzionska ispitivanja
I Kvartal			
	Oslo	*ISO/TC 10/SC 5	Crteži (opšti principi) Kotiranja i tolerancije
	Berlin	*ISO/TC 22/SC 11	Drumska vozila. Sigurnosno staklo
	SAD	*ISO/TC 31/SC 5	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za poljoprivredne mašine
		*ISO/TC 37	Terminologija (Principi i usklađivanje)
		*ISO/TC 47/SC 12	Hemija. Halogenski derivati ugljovodonika i opšte metode. Amini
		*ISO/TC 68/SC 1	Primena statističkih metoda. Terminologija i simboli
	Moskva	*ISO/TC 69/SC 4 *ISO/TC 152	Statistička kontrola kvaliteta Gips
April			
3—5	Ženeva	*EXCO	Upravni odbor
22—23	Pariz	*ISO/TC 104/SC 1	Konteneri za transport robe. Dimenzije, tehnički uslovi i ispitivanje kontenera za opštu upotrebu
22—24	Tokio	*ISO/TC 131	Hidraulični sistemi i njihovi organi
24—26	Berlin	*ISO/TC 44/SC 8	Varenje. Materijal za plinsko varenje
	Pariz	*ISO/TC 32	Spojni žigovi
	Pariz	*ISO/TC 97/SC 8	Računske mašine i obrada informacija. Numerika upravljanje mašinom
	Pariz	*ISO/TC 143	Pirit i piritne ogostine
Maj			
7—8	Pariz	*ISO/TC 97/SC 9	Računske mašine i obrada informacija. Programski jezici za numeričko upravljanje
8—9	London	*ISO/TC 95/SC 4	Kancelarijske mašine. Mašine za umnožavanje i reprodukciju
9—10	London	*ISO/TC 95/SC 5	Kancelarijske mašine. Mašine za diktiranje
13—15	Ženeva	*ISO/TC 95	Kancelarijske mašine
13—17	Kopenhagen	*ISO/TC 77	Azbestcementni proizvodi
14—16	Švedska ili Engleska	*ISO/TC 5/SC 1	Metalne cevi i fitinzi. Gasna i druge čelične cevi

15—17	Berlin	*ISO/TC 44/SC 8	Varenje. Materijal za plinsko varenje
15—17	Berlin	*ISO/TC 44/SC 10	Varenje. Unifikacija tehničkih propisa u tehnici varenja metala
15—17	Ženeva	*ISO/TC 97	Računske mašine i obrada informacija
27—31	Otava	*ISO/TC 102/SC 2	Železne rude. Hemijske analize
	Cirih	*ISO/TC 29/SC 2	Sitan alat. Burgije
	Cirih	*ISO/TC 29/SC 3	Sitan alat. Razvrtači
	SAD	*ISO/TC 31/SC 9	Gume, naplaci i ventili. Ventili i zračnice
	Varšava	*ISO/TC 34/SC 1	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Sredstva za reprodukciju
	Varšava	*ISO/TC 34/SC 2	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Ime i plodovi uljanih biljaka
	Varšava	*ISO/TC 34/SC 3	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Voće, povrće i proizvodi od voća i povrća
		*ISO/TC 39/SC 3	Mašine alatke. Modularne jedinice za mašine alatke
		*ISO/TC 93	Skrob (njegovi derivati i sporedni proizvodi)
		*ISO/TC 95/SC 7	Kancelarijska mašina. Terminologija, klasifikacija, označavanje (identifikacija)
		*ISO/TC 111/SC 1	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor lanci
	Francuska	*ISO/TC 119	Materijali i proizvodi metalurgije praha
		*ISO/TC 125	Prostorije i uslovi ispitivanja
	SAD	*ISO/TC 127	Mašine za zemljane radove

Juni

7—8	Lenjingrad	*ISO/TC 8/SC 8	Brodogradnja. Brodska okna
10—12	Pariz	*ISO/TC 23/SC 6	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za zaštitu
13—16	Pariz	*ISO/TC 23/SC 10	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za transport i manipulaciju
10—14	San Francisko	*ISO/TC 17/SC 12	Čelik. Vruće valjani i hladno obrađeni čelični limovi, trake i koturovi i čelični limovi kontinualno pocinkovani vrućim postupkom
10—14		*ISO/TC 86/SC 5	Rashladni uređaji konstrukcija i ispitivanje frižidera za domaćinstvo
14—15	Pariz	*ISO/TC 38/SC 2	Tekstil. Dimenzionalna stabilnost
17—19	Ženeva	*ISO/TC 73	Pitanje široke potrošnje
20—21	Ženeva	ISC A	Komitet za usmeravanje međunarodne standardizacije za pitanja široke potrošnje
		*ISO/TC 15	Spojnice
	Kanada	*ISO/TC 28	Nafta i proizvodi nafte
		*ISO/TC 3/SC 2	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima, uređaj za merenje razlike pritiska
		*ISO/TC 39/SC 2	Mašine alatke. Uslovi ispitivanja
		*ISO/TC 60	Zupčanici
	Oslo	*ISO/TC 79/SC 1	Laki metali i njihove legure. Metode hemijske i spektrohemijske analize
	Varšava	*ISO/TC 101	Transporteri i elevatori
		*ISO/TC 128	Aparatura, cevi i fitinzi od stakla
	Keln	*ISO/TC 136/SC 3	Nameštaj. Specifikacije svojstava materijala i proizvoda

informacije ISO

U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

novi pravci razvoja međunarodne standardizacije

Deveta generalna skupština održana je u Vašingtonu, oktobra 1973. godine. Kompletan izveštaj biće dat u specijalnom izdanju ISO biltena (kombinovano izdanje za mesec oktobar i novembar), a u međuvremenu dajemo neke odluke donete u Vašingtonu:

Novi ISO predsednik za period od 1974—1976, godine biće dr A. Vrethem, istaknuti Švedski industrijalac. On preuzima dužnost od dr Francis L. LaQue (SAD).

Čehoslovačka, Turska i Meksiko su izabrani za ISO Savet, umesto Brazila, Indije i Rumunije. Nemačka i SSSR su ponovo izabrane. Prema tome novi Savet čine predstavnici Austrije, Kanade, Čehoslovačke, Francuske, Nemačke, Irana, Japana, Meksika, Norveške, Švajcarske, Turske, Engleske, SAD i SSSR.

XXII zasedanje Saveta ISO održano je takođe septembra ove godine, neposredno pre održavanja Generalne skupštine a donete su sledeće odluke:

Nova jedinica za zemlje u razvoju je utvrđena za 1974. godinu. Nova jedinica će pomoći rešavanje nekih posebnih problema u vezi sa standardizacijom, u zemljama u razvoju. Dodatni fondovi su odobreni da bi se omogućilo Informativnom centru ISO da osnuje mrežu informacija. Mreža informacija Informativnog centra ISO zajedno sa nacionalnim informativnim centrima služiće ljudima koji traže tehničke informacije u vezi sa svim aspektima standardizacije, bilo na nacionalnom, bilo na međunarodnom nivou.

Cena ISO međunarodnih standarda će se povećati približno za 25%. Cene su ostale nepromenjene za poslednje četiri godine.

Izabrani su novi članovi Izvršnog odbora ISO, tako da ga sada čine predstavnici Kanade, Norveške, SSSR, Engleske, Francuske, SAD i Indije.

Osnovan je ad hoc komitet koji će proučavati buduću potrebu za međunarodnim standardima. Prema preliminarnom pregledu koji je dao ISO centralni sekretarijat, ukupan broj približno potrebnih standarda iznosi 11000, poređujući sa 2300 dosada objavljenih ISO standarda i 3000 nacrtana standarda koji su u toku.

Novi ad hoc komitet će proučavati detaljnu potrebu za međunarodnim standardima, s namerom da ustanovi njihovu pravu vrednost. Takođe će razmatrati praktičnu i finansijsku stranu primene novog proširenog programa ISO

Više od 1000 delegata i posmatrača prisustvovalo je ISO-USA-1973, uključujući učesnike zasedanja nekoliko ISO tehničkih komiteta.

(ISO, News Service, October 1973)

podaci o članicama ISO

- Više od 70% ISO članica su ili državne institucije ili su organizacije regulisane zakonom;
- Ukupan broj zaposlenih svih članica ISO prelazi 15000, a treba dodati i 100.000 stručnjaka (vlade, industrije, potrošačkih organizacija, istraživačkih instituta itd.) koji su uključeni u rad ISO tehničkih komiteta;
- Većina ISO članica su finansirane do 50% ili više od strane države;
- Svaka od 14 članica ISO izdala je po više od 5000 nacionalnih standarda.

Ovo su podaci uzeti iz nove publikacije »ISO članice«, koja daje opšte informacije o 56 nacionalnih institucija za standardizaciju, združenih u Međunarodnu organizaciju za standardizaciju.

Publikacija daje detalje o pravnom statusu, godišnjim budžetima, osoblju, izvorima prihoda i aktivnostima članica.

Prvi put svi nacionalni standardi dosada publikovani su prikazani tabelarno. Tako, pomenuta publikacija pokazuje koliko ima standarda iz oblasti industrije metala u Australiji, koliko ima standarda iz oblasti građevinarstva u Bugarskoj, itd. Ovo je prvi put da se takvi podaci mogu naći u jednoj publikaciji.

Primerici ove nove publikacije mogu se dobiti od ISO Centralnog sekretarijata, ili preko nacionalne institucije za standardizaciju.

(ISO, News Service, October 1973)

personalne vesti

biografija dr Ake Vrethema, novoizabranog predsednika međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO)

Dr Ake T. Vrethem, švedski industrijalac, predsednik Švedske organizacije za standardizaciju, biće sledeći predsednik Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO). Na dužnost predsednika ISO stupiće 1. januara 1974. godine, umes-

to dr Francis LaQue, SAD, Savetnika Međunarodne kompanije za nikl.

Dr Vrethem je glavni izvršni direktor ASEA Group, jednog od najvećih industrijskih preduzeća u Švedskoj. Bio je član ISO Saveta u periodu od 1969. do 1971. godine. Od 1967. godine dr Vrethem je član Saveta Međunarodne trgovačke komore. Skoro dvadeset godina bio je član Federacije udruženja švedske industrije i Generalnog izvoznog švedskog udruženja, a oba položaja je napustio 1973. godine.

Od 1967. do 1972. godine bio je predsednik Udruženja elektroproizvođača.

Posle diplomiranja na Kraljevskom institutu za tehnologiju, Stockholm, Švedska 1934. godine, dr Vrethem je radio u Švedskom državnom programu za električnu, gde je unapređen za glavnog inženjera kada mu je bilo 32 godine.

Član je ASEA od 1948. godine, a na sadašnjem položaju je od 1961. godine. Kroz celokupnu karijeru dr Vrethem je aktivno radio na unapređenju standardizacije. Bio je predsednik nekoliko elektrotehničkih komiteta.

Dr Vrethem je član Švedske akademije tehničkih nauka, predsednik akcije za elektrotehničke nauke. Nosilac je visokog švedskog odlikovanja, i član je Američkog instituta za elektroinženjere. 1960. godine dobio je počasni doktorat Chalmers instituta za tehnologiju, Getensburg, Švedska.

Na Generalnoj skupštini u Vašingtonu, septembra ove godine, bio je izabran da rukovodi koordinirajućim telom za međunarodne standarde.

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavod za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Cara Uroša br. 54.

a) GOST — S S S R

b) BS — Velika Britanija

DK 002:744(083.74)			
GOST 2.119—73	Edinaya sistema konstruktorskoj dokumentatsii. Ehskiznyj proekt		shchej apparatury bytovogo naznacheniya. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produkcii
DK 531.768:001.4(083.74)			
GOST 18955—73	Akselerometry nizkochastotnye linejnye. Terminy i opredeleniya	DK 621.315.2:621.315.613+621.315.221.7:669.71	
DK 534.63:788.534.455:681.848.2		BS 6207: Part 2/73	Mineral-insulated cables. Part 2. Aluminium-sheathed cables with copper conductors and aluminium-sheathed cables with aluminium conductors
BS 3154/73	Frequency characteristics of magnetic sound recording on perforated film	DK 621.315.613.1(083.74)	
DK 539.12.04.08.089.6(083.74)		GOST 18990/73	Slyudoplast kollektornyj
GOST 8.087—73	Gosudarstvennaya sistema obespecheniya edinstva izmerenij. Ustanovki poverochnye dozimetricheskie rentgenovskogo i gammaizlucheniya. Metody i sredstva attestatsii	DK 621.315.614.6(083.74)	
DK 542.2:666.1(083.74)		GOST 3553/73	Bumaga telefonnaya
GOST 10378—73	Sklyanki dlya promyvaniya gazov	DK 621.365.22(083.74)	
DK 542-231:666(083.74)		GOST 7206/73	Ehlektropechi dugovye staleplavil'nye. Obshchie tekhnicheskie usloviya
GOST 9876—73	Kapel'nitsy laboratornye steklyannye	DK 621.372.412:001.4(083.74)	
DK 543.257.2:658.562(088.7)(083.74)		GOST 18669/73	Rezonatory p'ezoelektricheskie. Terminy i opredeleniya
GOST 5.2052—73	Ehlektrod steklyannyj laboratornyj EHSL- 63—07. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produkcii	DK 621.382.3.019(083.74)	
DK 614.872.5		GOST 18604.1—73	Transzistory. Metody izmereniya postoyannoj vremeni tsepi obratnoj svyazi na vysokoj chaste
DD 23/73	Guide to the safety aspects of human vibration experiments	DK 621.436.001.4(083.74)	
DK 615.478.77:616—7:669.14.018.8		GOST 18509—73	Dizeli traktornye i kombajnovye. Metody stendovykh ispytanij
BS 1823/73	Stainless steel hollow-ware for use in hospital operating-theatres and wards	DK 621.643.3(083.74)	
DK 621.181.3(.4:621.791.5).8		GOST 18698—73	Rukava rezinovyje napornye s tekstil'nym karkasom
BS 2790: Part 2/73	Shell boilers of welded construction (other than water-tube boilers) Part 2. Class II and Class III welded construction	DK 621.643.3—592:625(083.74)	
DK 621.311.6(083.74)		GOST 1335—70	Rukava rezino-tekstil'nye tormoznye dlya zheleznodorozhnogo transporta, metropolitena i tramvaev
GOST 18953 — 73	Istochniki pitaniya ehlektricheskie GSP Osnovnye parametry. Tekhnicheskie trebovaniya	DK 621.798.128:669.01(083.74)	
DK 621.313.333:658.562(088.7)(083.74)		GOST 18477—73	Kontejnery universal'nye. Tipy. Osnovnye parametry i razmery
GOST 5.2051—73	Ehlektrodivigateli kondensatornye Asinkhronnye tipov KD-2, 5-2 i KD-6-4 dlya zvukozapisvyayu-	DK 621.798.151—183.2:678.742.2	
		BS 4932/73	Heavy duty polyethylene sacks
		DK 621.86.065.3:66.023(083.74)	
		GOST 13716—73	Ustrojstva stropovye dlya sudov i apparatov
		DK 621.867:678.066—419:621.88	
		BS 4890/73	Test methods for mechanical joints in conveyor belting

- DK 621.884
BS 4894/73 Bifurcated rivets for general purpose use
- DK 621.892.5.001.4(083.74)
GOST 6479—73 Smazki plastichnye. Metod opredeleniya sodержaniya mekhanicheskikh primesej razlozheniem solyanoj kislotoj
- DK 621.983.073—229.314(083.74)
GOST 18717—73 Plity dlya smennykh razdelitel'nykh shtampov listovoj shtampovki (zagotovki). Konstruktsiya i razmery
- DK 622.474:628.944.041:621.355.2
BS 4945/73 Miners' cap lamp assemblies (incorporating lead-acid type batteries)
- DK 662.62(083.74)
GOST 8298—73 Ugli srednej azii dlya pylevidnogo szhiganiya. Tekhnicheskie trebovaniya
- DK 662.76—791.681.122
BS 4161: Part 7/73 Gas meters. Part 7. Mechanical volume correctors
- DK 669.058.67
BS 4950/73 Sprayed and fused metal coatings for engineering purposes
- DK 669.14.018.58—41:621.3.042
BS 601: Part 1/73 Steel sheet and strip for magnetic circuits of electrical apparatus. Part 1. Non-oriented steel, 0.25 mm thick and above
- DK 669.14.018.58—41—176 : 621.3.042
BS 601 : Part 2/73 Steel sheet and strip for magnetic circuits of electrical apparatus. Part 2. Oriented steel, 0.25 mm thick and above
- DK 669.14.018.58—41 : 621.3.042
BS 601 : Part 3/73 Steel sheet and strip for magnetic circuits of electrical apparatus. Part 3. High permeability steel with mechanical properties
- BS 601 : Part 4/73** Steel sheet and strip for magnetic circuits of electrical apparatus. Part 4. Thin magnetic steel, less than 0.25 mm thick
- DK 669.14.018.58—41 : 621.3.042.620.1
BS 601 : Part 5/73 Steel sheet and strip for magnetic circuits of electrical apparatus. Part 5. Methods of test
- DK 669.35—412+669.3—14
BS 1400/73 Copper alloy ingots and copper and copper alloy castings
- DK 669.715.018.28(083.74)
GOST 1583—73 Splavy alyuminievye litejnye v chushkakh
- DK 677.017.272(083.5)
BS 4985/73 Conversion table for replacing traditional yarn numbers by rounded values in the Tex System
- DK 677.11.03(083.74)
GOST 2975—73 Tresta l'nyanaya
- DK 678.664—412—405.8 : 678.06 : 621—758.36 : (621.869.888.8+725.355)
BS 4840/73 Rigid Urethane Foam in Slab Form for Transport Containers, Refrigerator Cabinets and Cold Stores
- DK 681.11.035.2(083.74)
GOST 7137—73 Kamni tsasovye
- DK 681.128.6 : 658.562(088.7) (083.74)
GOST 5.2022—73 Rele urovnya RU—3EH. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
- DK 681.3.042 : 003
BS 4953/73 Code extension techniques for use with the United Kingdom 7—bit data code
- DK 681.32 : 658.562(088.7) (083.74)
GOST 5.686—70 Mashina ehlektrannaya tsifrovaya vychislitel'naya MIR—1. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
- DK 681.327.4(083.74)
GOST 18727—73 Mashiny vychislitel'nye perforatsionnye. Obshchie tekhnicheskie trebovaniya
- DK 685.22—78 : 629.114(083.74)
GOST 18837—73 Remni bezopasnosti dlya voditelej i passazhirov avtotransportnykh sredstv. Tekhnicheskie trebovaniya i metody ispytanij
- DK 685.531 : 674.5(083.74)
GOST 18711—73 Palatki. Detali derevyannye. Obshchie tekhnicheskie trebovaniya
- DK 691.328.024.81(083.74)
GOST 18980—73 Rigeli zhelezobetonnye dlya zdaniy. Tekhnicheskie trebovaniya
- DK 693.556.41.032.5 : 669.14(083.74)
GOST 18886—73 Formy stal'nye dlya izgotovleniya zhelezobetonnykh i betonnykh izdelij. Obshchie tekhnicheskie trebovaniya
- DK 771.351.74 : 778.55(083.74)
GOST 9039—73 Nasadki anamorfofnye dlya kino-proektsionnykh obektivov
- DK 771.531.35 : 658.562(088.7) (083.74)
GOST 5.2048—73 Kinoplenka cherno-belaya obrashchaemaya OCH—T—45. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii

41

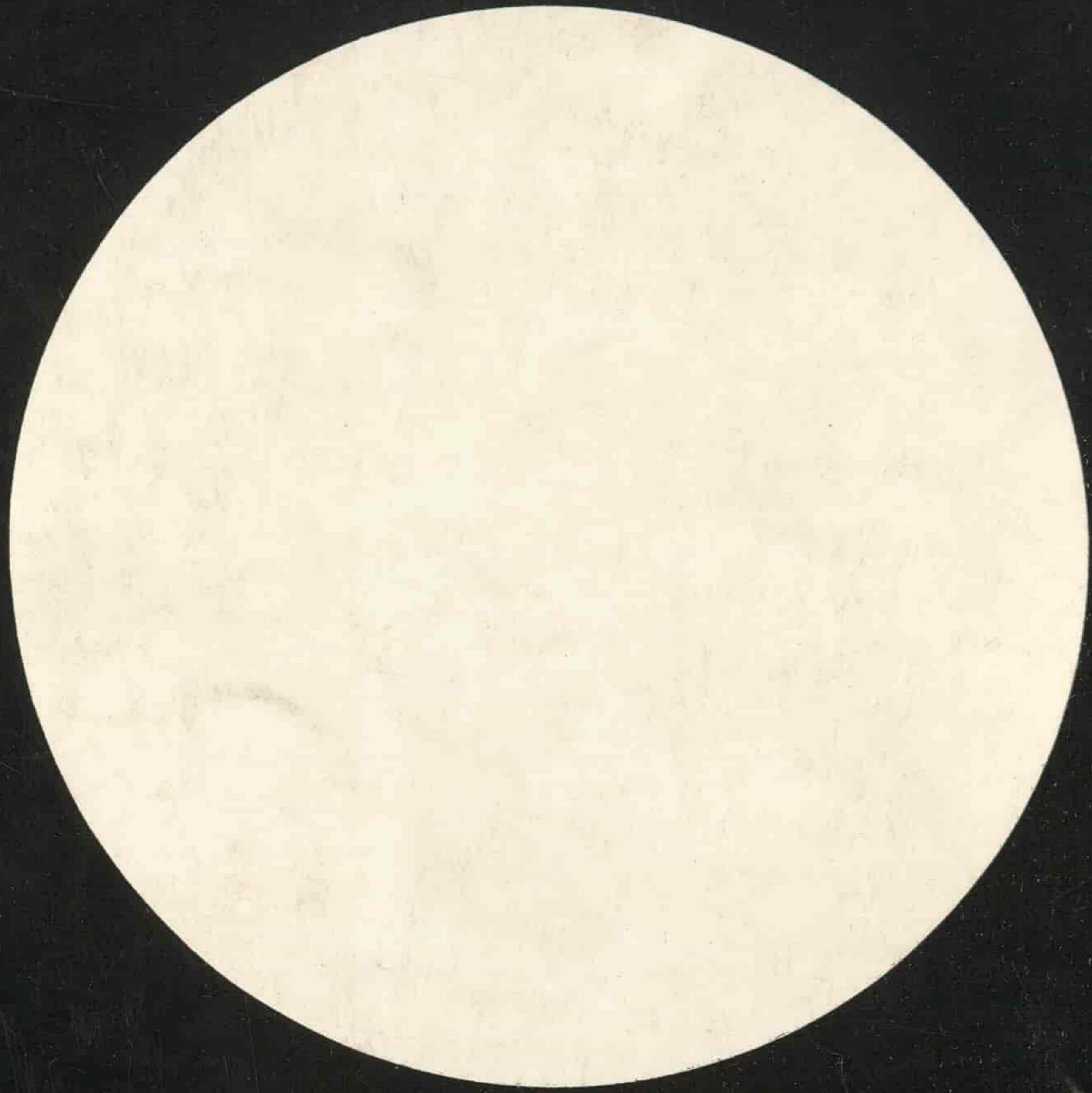
428/1973

700020444, 12

СОБИС

katalog

jugoslovenskih
standarda